

1969

Bajtársi Levél

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG
KÖZPONTI TÁJÉKOZTATÓJA

ALAPÍTOTTA: NÉHAI VITÉZ KARSAY JENŐ ALEZREDES

1969. SZEPTEMBER — OKTÓBER — NOVEMBER — DECEMBER

XXII. ÉVFOLYAM, 9, 10, 11, 12. SZÁM

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS A MKCSBK KÖZPONT CÍME:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,

P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

PRINTED MATTER

FROM: „MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS
P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

ISLINGTON - ONT

MR J B DR KISS
712-54TH AVE S W
CALGARY ALTA

CANADA

ON -

A MKCSBK,

A M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

áriói (kanadai) csoportjai hatósági működési engedéllyel rendelkeznek.

Alakulási évünk: 1949.

A működési engedély (charter) kelte: 1962. szeptember 27.

Az engedélyt kiadta: Province of Ontario, Hon. John Yaremko, minister of citizenship, provincial secretary.

Angol hivatalos megnevezésünk: „Royal Hungarian Gendarmerie Veterans' Benevolent Association”.

Bejegyzés: November 12, 1962. No. 10, Liber 1163, Province of Ontario.

Feladataink:

Anyagilag segíteni rászoruló tagjainkat, azok családját adományokkal, üjtéssel, kölcsönnel.

Előadások, ünnepélyek (csendőrnapiak) rendezésével anyagi alapot le-
síteni, ebből az alapból támogatni a rászoruló öreg, rokkant, munkanél-
li bajtársainkat, azok hozzátartozóit, az özvegyeket, árvákat. Munkába
ttatásban segíteni bajtársainkat.

Ápolni a szolgálati ideálokat s kegyelettel megőrizni emlékét a m.
r. Csendőrség azon volt tagjainak, akik a törvény és a rend szolgálatában
az ország védelmében életüket adták a Hazáért.

A Község tagjai 95%-ban a volt m. kir. Csendőrség hivatásos tag-
iból áll 5%-ban pedig a céljainkkal egyetértő csendőrbárát, tartalékos
ajtársainkból.

A BAJTÁRSI LEVÉL, a Magyar Királyi Csendőrség Bajtársi Közösség-
ek, mint világszervezetnek központi tájékoztatója. Az MKCSBK alakul-
si éve: 1948.

A MKCSBK Vezetőség megbízásából szerkeszti és kiadja
vitéz KÖVENDY KÁROLY százados

Minden cikkért, közleményért szerzője felelős.

Előfizetési díj évi \$5.—

Minden levelet, hírt, közleményt és pénzzadományt a
következő címre kérünk:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS

P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

Postafiókunkat egyházaink ajánlása után a kanadai postaiügyi minisz-
terium (Ottawa) hivatalosan bejegyezte.

Bajtárs, bízz a MKCSBK Vezetőségében, mely személytelenül és
születlenül intézi világszervezetünk tájékoztató, nyilvántartási és segély-
ügyi szolgálatát.

SZÁMVETÉS

(Elhangzott az 1969-évi Sydney-i Csendőrnapi)

Hölgyeim és Uraim, Bajtársak,

Idestova egy negyedszázad messzeségéből nézünk vissza. Sokszor
úgy érezzük, hogy ködbe vesznek a Kárpátok, elmosódik a Duna és a
Tisza képe, képzeletünk már-már nem tudja visszaidézni a ringó búza-
táblákat, nem halljuk már a kürtöt és az elmúlás békéje fonja be ma-
gyar lelkünket...

S aztán bekapcsolod a televíziót, vagy a rádiót és felsír a dallam,
„csak egy kislány van a világon...”, vagy belédhasít a Rákóczi induló
vértforraló üteme s újra otthon vagy... Búzavirágot szedsz a réten,
vagy csikorog a lábad alatt a hó és zokogva kérde, lesz-e még tavasz,
földre borul e még a száraz ág, van-e még értelme a harcnak?

Újra látod a földet, amelyet elhagytál, sivit a szél Késmárk és a
magyar pusztá felett és sokszor úgy érzed, hogy ott volna a helyed baj-
társaid mellett, akik megszentelt földben alusszák örök álmukat...
Hősi emlékművek ott nem őrzik emléküket, de a havasok fensége, a
virágbaborult fák, a zöldelő mezők ragyogása, örökre hirdetik, hogy
megcselekedték, amit meg követelt a haza...

S minket, akiket az életbe sodort a végzet, rág a lelkiismeret: vajjon
van-e jogunk élni, jogunk volt-e elhagyni az országot és népét, — leg-
nehezebb óráiban...

Eszünkbe jut a mi szépségesen megrázó, második magyar himnuszunk,
a Szózat, — amit talán bűnös tudatból, sohasem hallunk összejövete-
leinken, de amelynek a szövege kiirthatatlanul a vérünkben van...

Hazádnak rendületlenül, légy híve óh magyar... Ez a föld amelyen
annyiszor Apáid vére folyt... itt élned halnod kell...

Önvád gyötörte emigrációnkat szinte az első évektől kezdve... Má-
Sándor felsírt és hangos szóval kiáltotta: isa por és hamu vagyunk.
Hányszor jutott eszünkbe az utolsó magyar államfő szava: „Inkább hős
egy pillanatig, mint rabszolga egy életen át”... Óh most már tudjuk,
hogy mit jelent ez a mondat...

A nevedről lehullott az ékezet... a gyermeknek Toldit olvastál és
azt feleli rá, hogy OK. A boss megszámlálta a fogad és lassan kezded
megérteni a bolygó zsidót...

Sokat a tébolyba kergetett ez a sors, másokat megszabadított a ha-
lál, voltak, akik nem bírták tovább és feledve elveket, hitet, hazamen-
tek, hogy behulljanak a magyar tengerbe.

S mi, akik összeszorított fogakkal még, mindig álljuk a vártát, itt messzi idegenben, akik a zúgó tenger csapásaiban álmodjuk vissza a multat s keressük már-már elveszett magyar lelkünket, mi újból és újból kérdezzük, van-e értelme a harcnak, volt-e értelme a döntésnek. Riadtan gondolunk vissza a pillanatra, amikor csizmánk nyomát lassan-lassan hóval lepte be a tél és ködbevezett a táj.

Oh, mentséget keresünk és találunk eleget. Hiszen azt hittük, hogy csak rövid lesz az idő, hogy nem látjuk a földet és népét... Hinni akartuk, hogy újra csatasorba állhatunk és tűzben, vérben, de újra egyesülhetünk Velük, a felszabadítás nagyszerű rapszódijában... Aztán úgy éreztük hogy diplomatái leszünk majd az elnyomott nemzetnek és képviselni fogjuk őket a nagyvilág előtt...

Lapoztuk a magyar történelem megsárgult lapjait, együtt menekültünk Béla királlyal a tatárhordák elől, hogy újra honfoglalók lehessünk. Hajlongtunk a bécsi udvarban, udvaroltunk a német-római császár trónusa előtt, majd a Nagyságos Fejedelem párizsi udvarában viaskodtunk a kegyetlen étellel s találtunk békét Rodostóban, — az egykori ellenség kegyelméből, — elfáradva hallgatva a tenger mormolását. Aztán követők Kossuth Lajost s hittük, hogy lángoló szavára újra egybeforr a nemzet és felhangzik majd a dal: Ha még egyszer azt üzeni, mindannyiunknak el kell menni... Szónokoltunk vele a washingtoni Capitol Hill szenátorai előtt, érveltünk Londonban... De a turini remete szerény otthonában nem ért véget a bujdosók történelme s ma ezerfejtű emigrációnk küzd, szervez, szónokol, ír és magyaráz... Csak a hallgató önzés az, amelyik mindig ugyanaz, a közönyös nyugat, akik nem értik a mi fájdalunkat s mi nem tudjuk, hogy kit gyűlöljünk és kit veszünk meg...

Mégis ez a gyászos, vérrel öntözött magyar történelem az, amely kell hogy reménysugárral töltsön el mindannyiunkat. Mert éreznünk és tudnunk kell, hogy nem halhat meg az a nép, amelynek fiai és leányai hajlandók életüket adni a nemzetért és annak örök céljaiért.

S ebben az életadásban a száműzött magyarság is résztvesz. Életet adni nemcsak úgy lehet, hogy kitárod kebledet a géppuskarúknak, vagy megvető mosollyal lépsz a magyar keresztre, a megszentelt bitófára... Életet adni úgy is lehet, hogy vállalod a rabszolgaságot és teljesíted kötelességedet minden körülmények között.

Odahaza is százezrekre megy azoknak a száma, akik meghajtják a fejüket az idegen helytartók cselédei előtt, de akik akkor is imádkoznak, ha átkot mormolnak megkínzottan... Szétszórva a világ minden táján, talán mi is teljesítjük a kötelességünket, amikor életünkkel teszünk bizonyosságot magyar fajtánk mellett, amikor szorgalmunkkal, becsületes

munkánkkal cáfoljuk meg azt a sok rágalmat és szennyet, amit ellen-ségeink ránszórtak. Pedig még minket az sem emelhet fel az elkeseredés infernójából, hogy gyermekeinkben nevelhetnénk, — mint otthon, — a jövő fiatal katonáit, akik majd egyszer és újra, meg újra, szembefordulnak majd az elnyomókkal... Nekünk még azzal is szembe kell néznünk, hogy második, vagy harmadik generációinkban behullunk majd az idegen nirvánába s csak neveinket fogják őrizni egy-két nemzedékig a világ temetőinek korhadt keresztjei... Igen, szembe kell néznünk ezzel is. Tudnunk kell, hogy a mi nemzedékünk megmértett és felszögeztetett az idők kapujára. Magunk és családjaink, szörnyű és megszámlálhatatlan nagy veszteséglista...

Mégis ez a nagy önfeláldozás, ez a szinte krisztusi tett, a feltámadás záloga. Ezt a nemzetet sohasem a megalkuvók, a némettel-orosszal megbékülő „cseh” szellem tartotta fenn, hanem a Rákócziak és Kossuthok férfiai és asszonyai, akik vállalták a halált, a börtönt, vagy a száműzetést...

S ha nem hisztek nekem, ha az én szavaim nem eléggé meggyőzőek, tanukép hívom a nemzet nagy szerelmét, a mi örök Kossuth Apánkat, aki immár száz esztendő távlatából, így szól hozzátok:

„Nemzetem nem halhat meg a szenvedések alatt, amelyek reá mérettek. A magyar kérdésnek történelmi alapja is van, jogi alapja is van, földleirati, népességi, politikai, számtani alapja is van; s e kérdés Európa szabadságának, Európa hatalmi egyensúlyának érdekeivel kapcsolatos. Ily kérdések belekiáltanak a világtörténelem logikájába. E kiáltást ideig-óráig az erőszak elfojthatja, de a kérdést ki nem törülheti az események számla-könyvéből, ahova azt a történelem beírta. E kérdés helyet fog magának követelni Európa függő kérdései közt mindaddig, míg jog, vagy igazság szerint meg nem oldatik, vagy a nemzet róla maga le nem mond.

Így gondolkodtam én és így gondolkozott az egész magyar emigráció. Bármilyen viszályok keserítették is, a már magában is keserű hontalan élet bár elszórtunk a föld hátán, bár legtöbbünknek vállait, a hazafiakat nehéz terhén kívül, a becsületes megélhetés bizonytalanságának keresztje is nyomta, amint tapostuk a nyomorúság változatos útjait, — idegenek közt, idegenek — e gondolkodásban mindig, mindenhol, mindannyian egyetértettünk, mint akár barátilag összetartva, akár barátságtalanul szertehúzva — egyetértettünk abban, hogy a magyar emigrációra számkivetésében a rendületlen hazafiság tevékenységének szent kötelessége vár.

Élő tiltakozást kell képeznie a magyar haza állami életének eltiprása ellen, Isten és a világ előtt.

Szólania kell a némaságra kárhozott, cselekednie a bilincsre vert nemzet helyett, a bilincsre vert nemzet javára!

Fennen kell lobogtatnia a zászlót, melyet névtelen félisteneinknek honszeretettől izmosult karjai enyészthetetlen dicsfényvel vettek körül, s melynek bukása megdöbbenést keltett a világ népeinél.

Fenn kell tartania a magyar kérdést a világtörténelem azon kérdései között, amelyek megoldást követelnek az erkölcsi világrendet kormányzó örök törvények, örök igazsága szerint!

S míg ernyedetlen tevékenysége által a bátorítás delejfolyamát önti haza felé, hogy a nemzet el ne csüggedjen a szenvedések alatt, meg kell magában a magyar nemzet jog és természetszerű aspirációit testesítenie és kapcsolatot képeznie ezek közt és a világesemények között.

Nem mondhatom, hogy a magyar emigráció „házi élete” egészen ment volt azon gyarlóságoktól, melyekkel a száműzetések történelmében mindenhol, minden időben találkozunk. Emberek vagyunk és az ember gyarló teremtés. És annak a szabályszerűtlen társadalomnak, amely a száműzöttek nemzetének lett elnevezve, kényszerű ziláltsága nagyon kevésbé alkalmas az emberi gyarlóságot féken tartani. De a számkivetettség aprólékos nyomorúságai csak amolyan tűnékeny buborékok, melyek a történelem lapjára maradandó foltot nem nyomnak. Ellenben azon elismeréssel tartozik a magyar emigrációnak a történelem, hogy a haza iránti hivatásának híven megfelelt, kötelességeit becsületesen teljesítette.”

Adja a magyarok Istene, hogy a késői történelemíró egykor majd ezt írja rólunk is, — meghurcolt, sokat megalázott fiairól és leányairól!

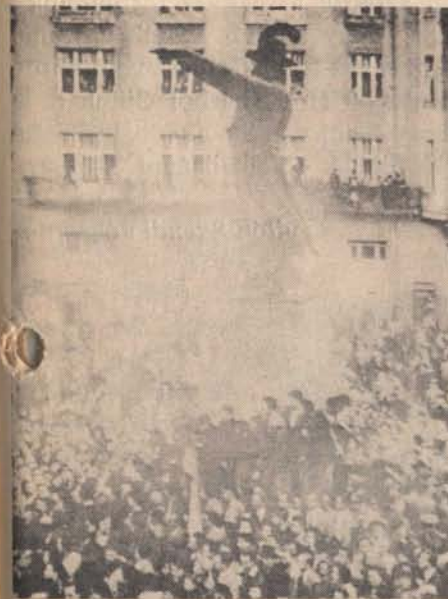
Ezeket akartam elmondani ma este a Ti körötökben, csendőrsajátosságaim, abból az alkalomból, hogy ismét csendőrnapot ünnepelünk és idézzük szétszórtságunknak, göröngyös vándorútunknak emlékeit... Hiszen talán Ti voltatok közülünk, akiket a legocsmányabban rágalmaztak, akik a legkeményebben helytállítottak és akiknek az élete példa itt is, a messzi idegenben.

Emeljétek fel tehát fejeiteket, nézzetek keményen szembe a sorssal. Mert száműzhettek Benneteket, jeltelen sírokba tiporhatták a vereckei, alföldi és dunántúli harcok kemény katonáit, de megtörni a magyar szellemet nem lehet s a csendőr lélek most is ott lebeg a Duna-Tisza felett, s egyszer majd új testet ölt, felgyújtja a magyar akarat hatalmas tüzét és én tudom, hogy minden idegen rongy benne ég.

Dr. Török Béla tb. hdgy.

Az 1956-os forradalmi év emlékeiből

Ezerkilencszázötvenhat is, mint az előző évek hasonlóan köszöntött be. Hideg téli napok után, a maga rendje, módja szerint a kikelettel megérkeztek fecskéink, gólyáink. A magyar nép nem is álmodta volna még akkor, hogy a fecskék és gólyák újra elköltözése milyen történelmi eseményt fog hozni a magyar nemzet életébe. Nem gondolta még akkor, hogy azok a magyar ifjak, akiket a tizenkétévi orosz megszállás alatt neveltek, lombhullás idején szabadságvágyuk tüze lánggra lobban és arany betűvel írja be 1956-ot a történelem könyvébe. Hogy október 23-a a mi magyar ifjainkat felsorakoztatja és világraszóló cselekedetük pár napon belül térdre kényszeríti a zsarnok uralmat, „Szabadságot Magyarországnak” kiáltva. Ez a nemvárt hősi cselekmény, október 23-a, be is következett. A kommunista terrort a magyar ifjúság hősiessége és bátorsága lábak alatt lába alá tiporta. Minden szabadságra vágyó magyar, boldog volt. Sajnos ez a boldogság rövid életű lett, mert november 4-e hajnalán eldördültek a rabtartók tankjainak ágyúi és dicsőséges szabadságharcunkat vérbe fojtották. A még csaknem gyermekkorban lévő ifjaink hősi élet-halál harcát a túlerő leverte és fővárosunkat rommá tette. Magyar Hősi Halottak ezrei borították Budapest utcáit. Nemzetünk segély-

Így kezdődött a Bem szobornál

A magyar katonanemzet, fiaink pusztá kézzel szaggatták darabokra a szovjet páncélos szörnyetegeket.

kiáltását a szabad világ becsukott füllel hallgatta. Nem akadt nemzet, amely segítséget nyújtott volna a túlerő ellen. S jött újra az elhurcolás, a bebörtönzés és az elnyomás. Tízezrek hagyták el Hazánkat és szóródtak szét a nagyvilágban.

Honfitársaim! Vajon gondolkoztunk-e mi azon, hogy milyen kegyelettel tartozunk azoknak az elesett Hősöknek, akik a legdrágábbat, az életüket adták a Hazáért? És mi az Ő életük árán jutottunk ki szabadföldre és értük el idekint a szabadságot.

Ez alkalommal ne feledkezzünk el az első és második világháború hősi halottairól sem, akik ugyanazon bolsevizmus ellen harcoltak és áldozták életüket mint az 1956-os hősi halottaink, s akik álmukat idegen földben jeltelen tömegsírokban alusszák.

Legyünk büszke nemzetünkre és arra, hogy magyarnak születünk, akik ilyen Hősöket neveltünk a Hazánknak. És mi magyar szülők ne mulasszuk el idekint gyermekeink szívébe vézni, hogy a mi nemzetünk nem alábbvaló egyetlen más nemzetnél sem. Hogy legyenek büszke magyarságukra és ne szégyeljék magyar származásukat. Ne engedjük elfelejteni velük anyanyelvünket, tanítsuk őket ellenállásra, hogy ha, ne talán életük útján találkoznának a kísértővel, aki világot ígérő csábításával meg akarná környékezni őket, tudjanak ellentállni a hazug csábításnak. Másodszorban saját magunk se feledkezzünk meg kényelmes otthonainkban és könnyebb sorsunkban azokról a magyar testvéreinkről, akik ma is rabságban élnek odahaza. Hogy amikor ifjaink egy ma még dátum nélküli napon újból felsorakoznak a szabadságért való harcra, mi se maradjunk adósok a mi Hazánknak. Hogy bárhol éljünk is a földtekén, maradjunk meg magyarnak, hogy ha újra el jön az idő, büszkén és felemelt fővel kiálhassuk oda a világ fülébe: „Szabadságot Magyarországnak.”

vitész Szendi Józsefné.

Ifjuságunk fegyvert ragadott és győzött!

OKTÓBERI EMLÉK

(Lovas István őrm és Mucsi István szds emlékére)

Ősz volt. A földi valóság vigasztalan esője összeolvadt a lélek reménytelen szürkeségével. Hátamon végigbuzsergett a harc feszültsége. Ez az ősz 1944. ősze volt. A magyar történelem legszomorúbb ősze.

Zsombékos, nádas foltjaival előttem terült el a Tisza árterülete. Keményen meghúztam sisakom álladzó-szíjját. Kezem a géppisztolyomat markolta. Belefúrtam magam a széna-kazalba és szemlélődtem. A látóhatár szélén lágy szürkeségben húzódtak a füzesek. Mögöttünk folyt a legmagyarabb folyó, a szőke Tisza.

A Tisza — kelt hangtalanul a sóhaj az ajkamon. Fájó döbbenéssel ébredtem a valóságra. Hiszen én itt már a magyar föld utolsó rögén állok! Ami előttem terült el — a nádasok, füzesek és a távoli fehérházikós falu — az már nem a mienk többé. Ott már az idegen az úr. Félelmetes, vadtekinetű horda áll már a Tisza partján... és ezzel az állati özőnléssel szemben mi vagyunk a gát.

Meleg büszkeség futott át rajtam. Távcsöveimmel végigsimogattam a fiukat. A kakhí köpenyek sötétlettek a sártól és a víztől. Lövészgödreink alján meggyült a víz. Az acélsisakok is fénylettek a nedvességtől. Hűséges megbízhatósággal simúltak az öreg karabélyok gazdáik oldalához.

Ott a fasortól a kukoricásig fekszik az első raj. Látom őket. Csépe Pista most gyűjt rá, mélyen lehúzódva, hogy előlről meg ne lássák. A kis füst-felhőket még a szája szélén tépi foszlányra a füttyülő szél.

Az én szalmakazlam a második raj területén áll. Perina szakaszvezető a rajparancsnok. Talán jó tíz méterre fekszik tőlem. Lapul csendesen. Azt hihetné az ember, hogy alszik, de a meg-megrezzenő szemlájára elárulja, hogy kémlel, figyel.

Lejebb húzódik a harmadik raj. Bal szárnya már a Tisza-kanyarra támaszkodik.

Esteledik.

Egyre áthatolhatatlanabb a szürkeség. Csendes élettelen a vidék. Az eső zizegése aláfesti a Szolnok felől idesodródó páncélosok csörömpölését. A község felől is el-elvértve artikulátlan kiáltások érkeznek.

Ahogy mélyül a sötét, úgy feszül meg a figyelem. Minden levélrezdülés, kukorica szár zörrenés, nád suhogás gyanus. Az éjszakák tele vannak felderítő tevékenységgel. Figyelni kell.

Dörrenés . . . Susogó hang . . . Lapulás . . . Reccsenés . . . Akna!

Megkezdődött a szerenád — szól fel hozzám fojtott hangon Perina. A fiúk mélyebbre fészkelik be magukat a sárba. És már jönnek is a csomagok szép szabályos időközökben. A szénaboglya megzizzen alattam, amint az alcsonyan terítő szilánkok átfúrnak.

Hirtelen az országút felől is fellobbant a torkolattűz. A mi gépágyúsaink tüzelik végig a faluszélét. De még a dörrenéseken át is kihallom az óvatos léptek közeledését. Halk kattanással biztosítom ki a gép-pisztolyomat.

— A századparancsnok úr hivatja hadnagy urat. — Hallom Kötési törzsőrmester hangját.

— Megyek — és már csúszom is le a boglya oldalán. — Perina szakaszvezető vegye át a parancsnokságot!

— Igenis, hadnagy úr! — hallatszik a válasz.

Megindulok a törzsőrmester után a sötétben. Könnyen tájékozodom, hiszen több, mint tíz napja vagyunk itt védőállásban. Jól megismertük már a terepet. A századparancsnoki harcálláspont az országút melletti tanyában van. A tanyaudvaron aknarobbanás tányérfoltjai. Az épület egyik szárnya már rom, de a félméteres vályogfalak még így is jó védelmet nyújtanak. A még fedél alatt lévő helységben mécses ég. A parancsnok a térkép fölé hajol, amikor belépek. Némán kezét fogunk. Jóarcú szöke férfi a százados, úgy a harmincas évek elején. Igazi érett ember mellettem, a huszonhárom éves tacskó mellett.

— Te, ma az a hír érkezett — szólalt meg parancsnokom — hogy a község előtti kukoricaszár kúpok valamelyikében egy bajtársunk fekszik. Lehet, hogy halott, de az is lehet, hogy csak sebesült. El kellene menni érte. . .

Elhallgatott. Értettem. Ki kell menni a két vonal közé. Tisztában voltam azzal, hogy a feladat reám vár.

— Ki hozta a hírt? — kérdeztem.

— Menyhárt őrmester.

Ismertem a kis kövérkés, jóvialis arcú őrmestert. Első látásra senki nem hitte erről a csupa-kedély emberről, hogy valóban milyen elszánt lelkes katona.

— Hivassa ide Százados Úr Menyhártot! —, kértem.

Pár percig némán vártunk gondolatainkba merülve. Menyhárt feszesen tisztelgett, amikor belépett.

— Na Menyhárt — szólta a százados — mondja el a hadnagy úrnak is.

— Hát én a múlt éjjel bennt jártam a községben. Civilben persze. Ott mesélték, hogy amikor a csendőr-őrsön rajtaütöttek a ruszlik, az őrs legénysége a kertek felé vonult vissza. De így is elfogták volna

öket, ha az egyik őrstag, egy láda lőszerrel és két karabéllyal be nem veszi magát egy szár-kúpba. Onnan aztán olyan pokoli tüzelésbe kezdett, hogy a ruszlik nem tudtak kijönni a házak közül. Az őrs visszavonult, de hogy azzal az eggyel mi lett, azt nem tudja senki. Valahol ott kell lennie, ha csak. . .

— Értem — vágtam közbe. — Megbízható az értesülés?

— Magyar embertől hallottam — mondotta Menyhárt olyan hangon, mintha magától a római pápától lennének az értesülései. Akaratlan is elmosolyogtam.

— Mennyi ideje ennek?

— Két hete.

Van értelme kockáztatni harcképes katonákat azért a minden valószínűség szerint már halott emberért? — fogamzott meg bennem a kérdés. De még idejében lenyeltem. — Hát az az ember kérdezte-e, hogy van-e értelme az ő önfeláldozásának?

Elszégyeltem magam.

— Kikkel megyünk Menyhárt? — kérdeztem olyan tetetett közömbösséggel, mintha csak egy dunaparti sétáról lenne szó.

— Barta tizedes és Gulyás őrvezető vállalkoztak.

— Éjfél után két óra a legalkalmasabb idő — szólta bele beszélgetésünkbe a századparancsnok. — Akkorra elcsendesedik a járőrözés. Addig itt pihenhetnek.

Hát bizony az a pár óra minden volt, csak nem pihenés. Örökké rengett a föld. De legalább száraz helyen lehettem és ez magában is nagy szó volt. Bizony vacogtató az októberi éjszaka átázott ruhában még a Tisza partján is. Lassan telt az idő, de mégis eljött a két óra. Az éj holdvilágos volt, tele a csillagok milliárdjaival. Pedig most nem bántam volna, ha felhős és ködös.

Diák-korom indiánregényeinek romantikája elevenedett fel bennem, amikor negyedmagammal el kezdtünk előre kúszni az út árkában. Az izgalom lassan elült. Helyébe valami elszánt hangulat költözött. Minden székünk figyelt. Lassan haladtunk. Kevés kúszás, sok megállás, hallgatóság. Az óram világító számlapján figyeltem az idő múlását. Háromnegyed óra telt el így lassú előrelopakodással, amikor Menyhárt megfogta a karomat. Némán mutatott jobbra ki a szántásba, jelezve, hogy itt már ki kell kúsznunk az árokból a letarolt kukoricásba. A másik két társunknak jellel megparancsoltam, hogy egyhelyben maradjanak és ha kell, tüzzel fedezzenek minket. Menyhárt meg én befúrtuk magunkat a barázdába. Csak most láttam, hogy ez a kövérkés kis ember milyen zajtalanul és fürgén mozog. A falu széle itt fehérlett előttünk a hold fényében. Még a szuszogásomat is igyekeztem elfojtani. A kukorica-

szárkúp olyan hirtelen sötétlett fel előttem, hogy a torkom összeszorult. Mire odaértem, Menyhárt már ott lapult a szárkúp sötétjében.

És itt egy soha el nem feledhető kép tárult elém. Egy kiborított lösz-láda, üres rakaszok, és szanaszét szóródott töltényhüvelyek között két elnémult karabély és egy örökre elnémult katona. A háború ijesztő, rideg csendélete. A halott bal arca hiányzott. Valószínűleg célzás közben érte a találat.

Alig szuszogtuk ki magunkat, máris indulnunk kellett vissza. Az idő vésszesen közelgett a virradat felé. Az elesettet két kezénél fogva vonszoltuk magunk után az árokig, ahol már a másik két pihent bajtárs vette át ezt a szomorú tisztet.

Négy óra volt, mikor újra átléptük a saját vonalunkat. Egy szétlőtt épület mögött tudtam először zseblámpám fényénél szemügyre venni a halottat. Igazi barna magyar fiú volt. A zubbonyába bevarrt névcédulát is elolvastam.

„Lovas István csendőr-örmester. Tószegi örs.”

A nagy zivatar elmúlt. A szovjet katonák hősi emlékműveket kaptak a magyar földön. A „Lovas István”-ok nem. Nekik mi kell emléket állítsunk a szívünkben.

Domokos Sándor fhdgy

A NAGYTAVAKTÓL A CSENDES ÓCEÁNIG

1969. szeptember 5-én késő este Torontó fényében úszó felhőkarcólói közül délnyugat irányában kihúz a „Canadian National” expresszvonat. Ismét a hálókocsiban ülök, írógépem is két hét szabadságot kapott, arcomon jókedvvel nézek ki az immár száguldó vonatból... Istenem, szabadság! Kérdemelt boldog két hét vár rám amerikai csendőr bajtársaim közt! Pár óra múlva Sarniánál lépjük át az amerikai határt. A vámtisztviselők udvariasak, csak formáság az egész... Új „Grand Trunk” mozdonyt kapunk s vonatunk a Huron és Michigan tó közt

A Jegenyés tanyán örömteli a viszontlátás!

szárguld. Alszom a kényelmes ágyon, a vonat zakatolása mély álomba ringat. Reggel kopog a kalauz, félóra múlva Chicagóban leszünk. A vonat pontos, 8 órakor a hatalmas várócsarnokban Istvánffy szds vár. Örömteli a viszontlátás, hatalmas kocsija máris röpít a tenispálya felé. Fiáért drukkol, ki most nyeri a legújabb ezüst serleget, most folyik a chicágói bajnokság... A tenispályán honvéd bajtársakkal találkozom, Chicagóban komoly sportélet folyik az „öreg fiúk” közt is. Ütöt nyomnak a kezembe, Chike Ernő tüzér szds a partnerem, a MHBK USA főcsoportvezetője jól kezeli az ütöt. Magam vagy 10 éve nem játszottam, de ezért igyekszem jó partner maradni... A déli forróságban izzadt homlokunkat törölgetjük, Istvánffy Laci alig tudja abbahagyni a játékot. Szinte kikapunk aranyos feleségétől, mert órákat késtünk az ebédre... Délután kocsiba ülünk s az Istvánffy családdal északi irányba elhagyjuk Chicagót. Lake Geneva-ig szárguld a Pontiac, a Jegenyés tanyára fordul be kocsink. A gazda ott vár gondos feleségével, diadalkaput építettek a másnapi nagy MKCSBK találkozóra... Szabadságom első napján remekül csúszik a jó Jegenyés féle fröccs!

Jegenyés Pál főtörm, chicágói MKCSBK csoportvezető vendége vagyok. Nagyot nézek, mikor szobámba vezet. „Őrsiroda” felírás, a szobában hazai berendezés, függő üggydarabok az asztalon. Leszáll az est s mi csak beszélgetünk. Átjön a szomszéd is, egy öregamerikás erdélyi magyar. 82-es „vasszékely” katona volt valamikor, így máris otthon

Diadalkapú várja a vendégeket

vagyunk a témában. Hazai hangulatban, tücskök ciripelése közben nyom el az álom a magyar csendőr tanyán...

Az őrsparancsnok korán kelt. Felszereljük a zászlókat a ház falára: a csillagos, piros-fehér sávós amerikai zászló a főhelyen, balján Tölgyesy vörgey úr zászlaja csoportjaink szalagjaival, jobbra a platánjuharos kanadai zászló virít a ragyogó napos reggelen. El se készültünk, mikor befut az első autó Milwaukee-ből. Fogarasi József alhdgy, MKCSBK csoportvezető érkezik vitéz Ághy Zoltán ezds bajtársunkkal. Egyre jönnek a kocsik, vagy negyven érkezik Chicagó—Milwaukee irányából. Hű, de örömteli a viszontlátás! Itt van Iski János törm, vitéz Viczián Béla hdgy, Kiss Sándor főtörm, Oberding Tibor, Eszesék, Vida Jóska s már számolni se tudjuk őket. 40 autóval 102-en gyűltünk össze a nagy középnyugati csendőr találkozóra. Szokás szerint folyik az ebédfőzés, buzognak a butykosok, néhányan jól felöntenek a garatra, de kit érdekel? Ma csendőrök vagyunk ismét, ma találkozót tartunk s örvendezünk, hogy 24 év alatt se változott szellemünk!

A déli forróságban sötét ruhát huzok magamra, illően köszöntöm a MKCSBK vezetőség nevében a megjelenteket, tájékoztatást adok világ-szervezetünk helyzetéről, beszámolok a központ munkájáról, a tájékoztatás, nyilvántartás és segélyezés állapotáról. Majd vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezds úr nevében átadom a Szent László Társaság okle-

A lake-genevai középnyugati csendőr találkozó résztvevői

Jegenyés Pál főtörm a Szent László Rend érdemkeresztjével

veleit és jelvényeit az illetékeseknek, Jegenyés Pál főtörzsörmester bajtársunk nyakába akasztom a Szent László Érdemkeresztet, az egyetlen tthts bajtársunknak, ki maga se gondolta, hogy 1945-ben Graz-ban elindított „asztaltársasága” a kis könyvmatos lappal és a pfenniges adományok segítőszándékával két évtized alatt a magyar emigráció egyik legerősebb szervezetévé válik. A bátor kezdeményezés, az önkéntes munka a veszélyek vállalásával rendkívüli idők nagy eredményeit érte el ma!

Jegenyés Pali Bátyánk meghatódva mond köszönetet a nem remélt kitüntetésért. Havasi gyopárokat osztok ki a csendőr vadászoknak, köztük Papp Gábor fiunknak és az Ághy unokáknak, csendőr gyerekek, kik mesterien kezelik a puskát.

Két katolikus és egy református lelkész jelenléte emeli az ünnep hangulatot, ketten Milwaukeeből jöttek, egy Chicagóból, hogy megáldják az új Jegenyés tanyát, ahová a Jegenyés házaspár nyugalomba vonul a MKCSBK csoportvezetői poszt megtartásával.

Esteledik, a nap a Geneva tó fölé hajol, a társaság önfeledten szórakozik. Se vége, se hossza nincs a mesének, gyermekeink körülöttünk labdáznak, szaladgálnak. Jegenyés Aranka soha meg nem áll, versenyeket rendez az ifjúságnak, Pál bátyánk és az örökifjú, elegáns Fogarasi Jóska a MKCSBK központ javára sorsot húznak, beszedik az önkéntes adományokat. 170 dollár körüli összeget nyújtanak át, hogy vigyem

haza Torontóba. Aztán sötétedik. Amilyen gyorsan jöttek a kocsik reggel, oly gyorsan tűnnek el. Elcsendesedik a Jegenyés tanya, mi pedig a házba vonulunk egy felejthetetlen szép csendőr ünnep emlékeivel...

Zord ember ez a Jegenyés Pali! Már hatkor kopog az örsiroda ajtaján. Sietni kell, indul a vonatom. Aranka már megcsinálta a búcsúreggelit, sőt gondos testvérként még utavalót is csomagol. Előáll Pali kocsija, a vasutállomásra hajtunk... Lake Geneva pici állomására pontosan befut a vonat. A „Northwest” vonat elindul, én az ajtóból integetek. S aztán olyat látok, amitől torkom összeszorul! Jegenyés Pál főtörm arccal a vonat felé vigyázzba áll, mit sem törődve a néhány rohanó amerikkával, feszesen tiszteleg kalapjához emelt kezével. Szemeiben könnyek jelennek meg, úgy áll ott mozdulatlanul, mintha szemlélő előljárót búcsúztatna! Megható pillanat számomra is s ezt csak mi ismerjük, kik szerettük a m. kir. Csendőrség szellemét és vasfegyelmét!... Az emigráció 25-ik évében bajtársak így búcsúznak!...

Két óra múlva Chicagóban taxiba ugrom és hajtunk a Dearborn állomásra. Ott vár az amerikai csodavonat: a „Santa Fé”! Beszállok lefoglalt helyemre, nemsokára indulunk! A „kis” ötmillió város délnyugati irányba hagyjuk el. Santa Fé! Zúg a luxusvonat kürtje s robog erdőkön, mezőkön, folyókon, Mississippin át. ... Illinois, Iowa, Kansas, Texas, Colorado, Új Mexico... A lüktető, szorgalmas amerikai életet látom az ablakból...

Arizónában megváltozik a kép! eltűnnek a zöld mezők, erdők s a vonat sivatagon át repül! Kaktuszok, forró homok mindenfelé, a hegyek izzó kopár kősziklák... Egy állomáson kiszállok sétálni, azonnal fejbeüt a forróság: legalább 50 C fok. Vonatunk robog, majd kapaszkodni kezd felfelé, az amerikai Sierra Nevada (Sziklás hegység) felé.

Ujból megjelennek az erdők, majd az örökzöld fenyők s mire túl lépjük Kalifornia határát, látom az első pálmafákat! Az örök nap házája, az USA leggazdagabb államán keresztül rohanunk hegyek, sziklák, festői völgyek közt.

Már unom a vonatot, három napja élvezem zakatolását, hiányzik a fizikai mozgás a legkiválóbb ellátás, mozgókocsi ellenére! Végre érezhetően lefelé robogunk, szerda délben megpillantom a Csendes óceán hatalmas kék víztükrét s előtte a nagy csodavárost: San Francisco-t. Taxiba ülök, még délután van s mindenki dolgozik, a spanyol városrészbe hajtok, megtalálom a festői kis spanyol házat, ott várom meg a dolgozó házaspár hazaérkezését. A negyvenes évek óta igen nagy tisztelője vagyok a házigazdának: Dr. Bányay László szds-nak, ki magas beosztása mellett a „Csendőrségi Lapok” helyettes szerkesztője is volt.

Régi emlékek elevenednek meg, elhunyt bajtársak kelnek életre, ahogy 25 év emlékeit idézzük a budapesti csendőr laktanya életéből. A kedves házaspár vacsorán lát vendégül, majd autón elvisznek San Francisco déli városrészébe: Millbrae-be, hol a Darabont Család vár program szerint. A házigazda hosszú hadifogságot és börtöntviselt tüzér főhadnagy: vitéz Darabont Ferenc, csendőrgyermek, édesapja m. kir. csendőr járásörmester, utoljára százados volt. Fia a honvédségnél szolgált, de benne maradt az örök csendőrvér, a patriotizmus, az erdélyiek soha nem szünő küzdelme magyarságukért! És Feri barátunk új hazájában is folytatja szünet nélkül! Sajnos, őt nem találom itthon, fiát vitte el Burg Kastl-ba, helyette felesége és frissen menekült kisleánya: Éva fogad. Immár két családdal folyik a társalgás, ismerkedek a kaliforniai életformával, viszonyokkal. A tengerpart romantikája, a pálmafák hangulata magával ragad! Még átbeszéljük a másnapi MKCSBK találkozó programját s nyugvóra térünk.

El Rancho Motel! Pálmafákkal övezett, úszómedencés, spanyol stílusú luxushotelben gyülekeznek a san-franciscói és környékbeli csendőr bajtársak! Darabont Évával díszítjük fel a termet, amerikai és kanadai zászló, a szent-koronás-címeres nemzetiszínű csendőrzászlónk csoportjaink sokszínű szalagjaival a díszterem falára kerülnek. És jönnek a Bajtársak! Az elsők között saját kocsiját hajtva, fiatalosan a 77 éves

El Rancho motel, Darabont Éva.

San Francisco szép kis spanyol házacskája

A san-franciscói csendőr találkozó résztvevői

s ma is daliás Hódosy Pál vörgey úr! Bányay Laci, Dr. Papp Győző szds, Fekete Pálné a fiával Oregon államból! Brewerné Papp Eszter, a derék fiatal csendőrleányunk amerikai fhdgy urával és kisfiával, Vizkeletiek, aztán még többen a csendőr gyermekek, csendőr barátok közül asszonyostól. Szólásra emelkedek, üdvözlöm őket a MKCSBK központ nevében, igyekszem rövid tájékoztatást adni a csendőr emigráció helyzetéről, a vezetőség erőfeszítéseiről. Brewerné Papp Eszter leányunknak vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezds úr nevében átadom a Szent László oklevelet és jelvényeit, a kis amerikai tanítónő kiválóan eredményes és a magyarság érdekeit szolgáló munkájáért! Tapsvihar és éljenzés követi ezt, Eszternek szól!

Meghatódva üdvözlöm özv. Fekete Pálnét és fiát, kiemelve az 1944. augusztusi tragikus időket, mikor az áruló román csapatok letették a fegyvert s a szovjet tömegek átjöttek a délerdélyi szorosokon, az első halottunk az Uz völgyében Fekete Pál alezredes volt! Immár magyar földön csendőrök próbálták feltartóztatni az ellenséget! Nagy csendőr lélek lakik abban az asszonyban, ki hosszú útra vállalkozott csak azért, hogy résztvehessen ezen a csendőr ünnepségen!

Beszédem nyomán, úgy látom, lelkes hangulatban megalakul a MKCSBK san-franciscói csoportja. Ezután átvonulunk a hotel nagy éttermébe, vacsorához ülünk, hol hajnalig folyik a beszélgetés, utolsónak

Hódosy vörgey úr kel fel az asztaltól s Darabont Évával még hazaszállít szállásunkra! Büszkén tekintek kocsija után, amint az öreg kemény katona, az egyetlen amerikai csendőr tábornok eltűnik az éjszakában és hazafelé veszi az irányt!

Másnap szinte fáj a búcsú, de indul az autóbuszom! A kis Darabont Éva búcsúztat, bájos alakját, aranyszívét sohase felejttem el.

Órák mulva a Csendes óceán morajló partján áll meg az autóbusz. Péter Laczkovits József t. tábori lelkész vár Monterey tengerparti városban. Békében hittanár, a háborúban valódi csatapap volt, az uzsoki erőd század papja, egyformán szolgálta a Keresztet és a géppisztolyt, a csendőrök elismerésül a kitüntető „Főhadnagy Úr”-ként szólították! Budapest ostroma kegyetlen idejében velünk volt, ő adott hitet, mikor pusztult a védősereg, mikor idő sem jutott a hősi halott honvédek és csendőrök temetésére. Péter Laczkovits ma is a régi, a vietnámi amerikai sebesült katonák papja, ma is csak vigasztal, utolsó kenetet ad az amerikai hadikórházban s temet, temet... Kis házába hívja össze a környék csendőr szórványait. Szászy Sándor hdgy, a debreceni cső szd. oktató-tisztje, jelenleg az amerikai katonai nyelvakadémia M.A. fokozatos tanára is velünk tölti az estét. Sok a mesélnivaló, hisz 24 éve láttuk egymást utoljára. Péter Laczkovits szovjet fogságba esett s a szovjet felrugva a genfi egyezményt nem tisztelte katonapap mivoltát. Túlélte a kálváriát, aztán a magyar sors őt is nyugatra vetette a hazai remény-

A montereyi MKCSBK szórvány

telenségben. Eltűnnek évtizedek, tengerek, országhatárok! Csak csendőrök vannak, katonapapok és hit! A hit éltet, húzzuk az igát, összetartunk, a kapcsolatot kiépítjük! Megalakul a MKCSBK montereyi szórványa. Szászy Sanyi nálunk volt Ungváron rohamtanfolyamon 1943-44 telén. Belemenős, fiatal tiszt volt, azóta se változott, őrzi formáját, bajtársi szívét. Ragyogó, fiatal feleségével és kisleányával éli életét, amerikai katonákat tanít magyarul, háza egy másik kacsalábon forgó kastély a kaliforniai Carmel mesevároskában... Sanyi visz el a vasutállomásra, felülök a „Southern Pacific” vonatra, a tenger zúgását a vonat zakatolása veszi át.

Éjfél felé érkezem Los Angeles spanyol stílusú hatalmas vasutállomására. Itt régi barátom és évf. társam: Dr. Hollády Ernő szds vár. A volt utolsó sepsiszentgyörgyi szárnyparancsnok magával hozta székely feleségét, aki előtt külön kell tisztelegnünk! Ica asszonyunk állja a sarat, női ingatlanforgalmi ügynök a kis „tízmilliós” városban, egész nap kocsijában ül s dolgozik rendületlenül, szép kis házuk, amerikai életük, egyetemista fiuk existenciájáért. Ernő arról híres, hogy túlélte a budapesti ostromot, majd nyugatra szökött.

Vasárnapra virradunk! A pálmafák birodalmában száguld Ernő barátunk kocsija, meglátogatjuk Dr. Császy Miklós ezds bajtársunkat, ki eleinte a csendőrségnél szolgált, majd a hadbírósnál folytatta hivatását.

Rev. Dr. Horváth Benedek plébános, premontrei kanonok beszél a los-angelesi csendőr bajtársakhoz.

A los-angelesi csendőr találkozó résztvevői

Egy enyhe szívrohamból felépülőben barátságosan társalog velünk, feleségével együtt biztatjuk, mert látjuk és hisszük a teljes felépülését.

Ernő a los-angelesi magyar rk. Szent István templomba visz. Borzalmas a hőség s én sötét ruhába öltöztem! Izzadok, mint a ló, hisz én a kanadai mérsékelt égövből jöttem ebbe a szaharai pokolba! De nincs segítség, ki kell bírni.

A melegét feledteti a templomban látott hatalmas hívőserég s a mise után kitóduló és körénk gyülekező csendőr bajtársi kör! Hű, de sokan vannak! Örömmel rázok kezét az elegáns fiúkkal: Valkay Lajos közlekedési főtörm-mel, Bagoly Bélával, Bagoly András alhdgy fiával, Formán Jóska földimmel, Perjési Péterrel, Görgényi Gézával, a MNVSZ főtítkárával stb. stb.

A templom elegáns halljában ebédelünk s ebéd közben tudom meg, hogy Los Angelesben akkorák a távolságok, hogy a magyarok délelőtt bejönnek a templomba misére, itt ebédelnek, barátaikkal találkoznak, itt is töltik a napot s estefelé térnek haza otthonukba! Hazamenni nem tudnak mise után, mert elvesz a nap!

Egyébként a távolságokról magam is meggyőződöm! A délutánt azzal töltjük, hogy felkeressük a temetőben nyugvó csendőr Bajtársak sírjait s a bajtársi kegyelet nevében leteszem sírjukra a MKCSBK koszorúját. Elsőnek Mohácsy Lajos ezredes bajtársunk sírját keressük fel, a spanyol temető szép parcellájába vezetnek a helyi bajtársak. Majd az ultraszuper express-autóuton két órát hajtunk, míg elérkezünk Cserfay Ferenc ezredes úr sírjához. Tovább folytatni nem tudjuk, mert elrohan

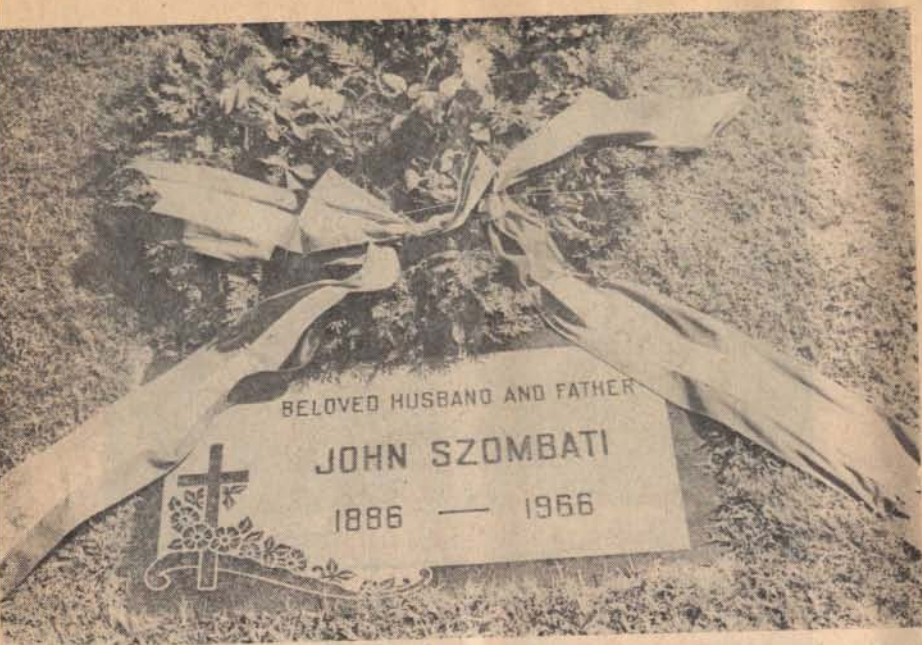

A los-angelesi MKCSBK csoport vezetősége

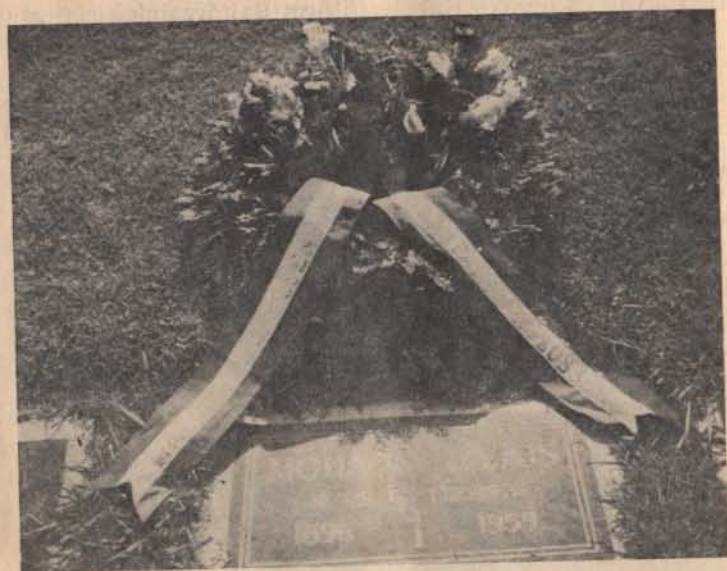
az idő, este 6 órakor lekésznénk a MKCSBK ünnepséget a magyar templom különtermében! Megkérem helyi bajtársaimat, hogy nevében tegyék le a MKCSBK koszorúját a félnapi autótávolságra pihenő Szombati János főtörm és Fekete Károly főtörm Bajtársaink sírjaira.

Cserfay Ferenc ezds sírja Los Angelesben

Szombati János főtörm sírja a Csendes óceán partján

Mohácsy Lajos ezds sírja Los Angelesben

Fekete Károly főtörm hamvai Los Angelesben

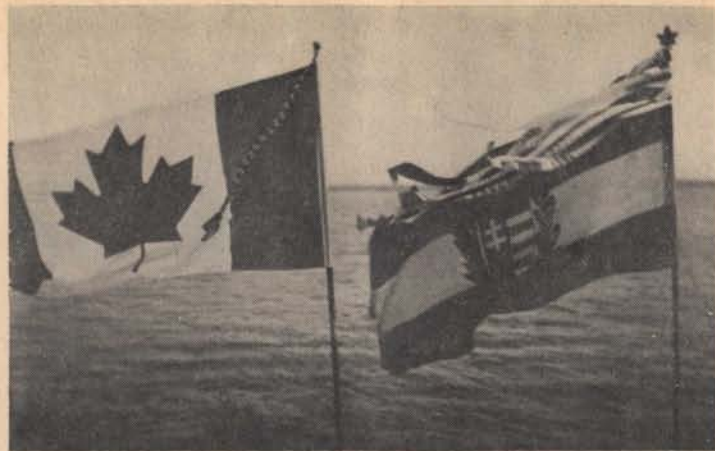
Száguldunk vissza a Szent István templomhoz. A bajtársak, hozzátartozóik, csendőr barátaink már gyülekeznek! A terem falát ismét feldíszítjük az előbb említett zászlókkal. Üdvözlöm a váratlanul igen szép számmal megjelent bajtársi kört, köztük a MHBK vezetőjét: vitéz Héjjas Tibort, az Amerikai Magyarok Szövetsége helyi képviselőjét, Soós Istvánt, asszonyainkat stb. stb. Külön öröm számomra viszontlátni Koltaváry Déneséket, Máthé Tibor fhdgy-t, gyermekkori pajtásomat, ifj. vitéz Tamasy Istvánt asszonyostul, kik Torontóból költöztek ide a napos Kaliforniába! Mesélek nekik a MKCSBK világszervezete helyzetéről, a vezetőség hármasköréről, a csendőr szellem fenn-

maradásának szükségességéről, az emigráns csendőr lélek hatalmas megnyilvánulásairól. Dr. Hollády Ernő igen kedves beszéde keretében köszönt és üdvözlését küldi a csendőr emigrációnak 3 világrész 40 országába. Kérdéseikre felelek, agyam lexikonként működik, hogy mindenre pontos feleletet adhassak. A sikeres összejövetel ünnepi hangulatában megalakul a MKCSBK los-angelsi csoportja. Még a tisztikar megválasztására is sor kerül.

Átvonulunk ismét a templom halljába vacsorázni. Egy hosszú asztalsort foglal el a bajtársak és barátok együttese. Kedves üzenetet kapok Kiss Miklós örm-től, ki személyesen ismer Poroskőről, a rónahavasi partizánelhárítás idejéből, mikor Uszta Gyula bandáját ritkította az ungvári tanzlj. Sajnos, Kiss Miklós bajtársunk elfoglaltsága miatt nem tudott eljönni. Megérkezik Fekete Károlyné fiával, menyével és egyetemista leányával. Tőlük is hallom a szomorú hírt, hogy Fekete Károly főtörm Bajtársunk elhunyt időközben. Újabb bajtársak érkeznek, alig győzöm a nevek, címek felírását. Van köztünk főszolgabíró fia, volt polgármester, ügyvéd stb. a csendőrbárátok közül. A késő esti órákig marad együtt a nagy csendőr társaság, elsősorban Los Angelesben, a nagy magyar szigeten...

Szombati János főtörm dísz zubbonyát és 12 kitüntetését a csendőr múzeum számára hagyta hátra

Tölgyesy Győző vörge zászlaját a Csendes óceán szele lobogtatja!

Hétfő délben, Hollády Ica jóvoltából szintén nagy élményben részesülök. Autóján kivisz Santa Moniká-ba, a tengerpartra s lehetővé teszi a tengerben való fürdést is! (Enélkül nem igazi a kaliforniai szabadság!) Jönnek a hatalmas hullámok, szinte elsodornak, a sós víz szemeimet csipi, a forróságban is friss vízben, sodró hullámokban külön élmény az uszás. Ica a partról élvezi örömeimet, ő nem jön be, neki nem újság Santa Monika sárga homokpartja a pálmafákkal.

Aztán végetér ez is! Búcsúzó a Csendes óceántól, a roppant víztengertől s sóhajtva mondogatom: — „Majd máskor visszajövök még!”

Ernő barátom visz ki a vasútállomásra, fájó szívvel búcsúzó. A „Southern Pacific” vonat elhagyja Pasadenát, Los Angelest. A vonat zsúfolt, tele van amerikai négekkel, alig vagyunk fehérek köztük. Egyik-másik fekete tigrisfogakból készült nyakláncal nézeget. Tudom, hogy ez a fehérgyűlölő néger földalatti hadsereg jelvénye. Szerencsére nem kötnek belém, nyugodtan telik az éjszaka a feketék közt. Vonatunk élfelé húz, majd keletre fordul, párhuzamosan száguld a mexikói határral... Reggelre eltűnnek a pálmafák és a zöld mezők. Arizona sivatagjain robogunk, néha-néha gyapotcserjék, izzó sziklák, kaktuszok tarkítják a tájat.

Délfelé megáll a vonat egy szép kis spanyol állomáson, „Tucson” a neve. Kiszállok és szinte leüt a hőség. Egy másik Szaharába érkeztem!

Dr. Szabolcsi Béla M.Sc., egyetemi tanár, csendőr százados évfolyamtársam és hazai barátom vár. Már is visz Pontiac kocsiján birodalmába. Megmutatja az egyetemet, a rendőrakadémiát, felvisz a környék egyik izzó-szikla hegyére, hogy élvezzem az esti fénypompát, amit

Dr. Szabolcsi Béla egyetemi tanár a MKCSBK központi zászlajával

Tucson nyújt. Mégis a legjobb odahaza nála, az úszómedencében! Lakása szintén múzeum, nemzetközi rendőr emlékek múzeuma, ami összefügg jelen hivatásával! Lakásán hűtőberendezés dolgozik, a hőmérő 90 F. fokot mutat. Éjjelre „leteszi” 80 F. fokra, hogy „hüvösben” aludhasson. Hiába magyarázok, hogy nálunk Kanadában a 80 fok rettentő meleg, Béla barátom nem tágít, nem akar „megfázni”!... Másnap tanulok, készülök, tervet készítek életem első angolnyelvű előadására: Béla barátom „vendég-előadó”-nak hívott meg a rendőrakadémiára, feladatomban 50 percen át elmondani a világhírű Kanadai Királyi Csendőrség, a RCMP történetét, szervezetét és jelen munkáját. Miután az engedélyt ezen előadásomra már otthon megkaptam s szereztem forrásmunkát is bőven, elkészülök az anyaggal.

Reggel 8 órakor másodperc pontossággal lépünk az előadó terembe. A rendőrhallgatók ott ülnek fehér egyenruhában, a szolgálatmentesek polgári ruhában. Kissé furcsa angolul üdvözölni őket s nem látni a pad-sorokban a hajdani ungvári próbacsendőr fiaimat! De aztán belejövök ebbe is, elmondom a szöveget, térképekkel, bő képsorozattal illusztrálom mondanivalóimat. Végül dicséretet is kapok a professzortól, de tudom, hogy ezt csak udvariasságból tette! Béla barátom elmondja, hogy Arizónában a rendőri hivatáshoz érettségi bizonyítvány kell, a tisztjelöltek egyetemet kötelesek végezni. Ezek szerint igen magas a követelmény.

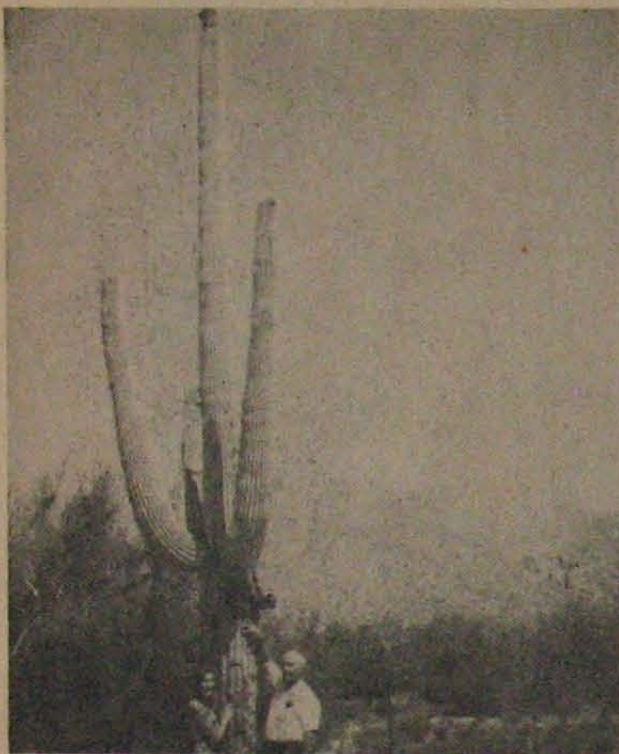

Az amerikai rendőrakadémia hallgatói Tucson, Arizónában

Délután átrándulunk Mexikóba, a szaharai forráságban vezet Dr. Szabolcsi professzor. Látunk spanyol városkát, fényes üzleteket, borsos mexikói vacsorát eszünk, útközben spanyolstílusú kolostorok mellett visz. Majd otthon felhajtunk egy amerikai nemzeti parkba, hol a Mátra nagyságú hegy csupa izzó kő, fa helyett háznagyságú kaktuszok borítják a köveket, alattuk skorpiók és mérges csörgőkígyók sokasága alszik. Igyekszem is az úton maradni, a ritka természeti csoda azonban elbűvöl! Fáj is a búcsú nagyon, az izzó arizónai alkony és naplemente, a tiszta páramentes égen tündöklő óriási csillagok emlékezetessé teszik Béla

A tucsoni rendőrség.

Óriási kaktuszok Arizóna nemzeti parkjaiban

A Magyar Királyi Csendőrség eredete

(Kivonat a készülő csendőr történelem könyvből)

A magyar csendőrség francia mintára szervezett közbiztonsági testület volt, melynek eredete a következő:

Napoleon francia császár 1800-ban hadseregével átkelt az Alpokon, meghódította Lombardiát, ott magát királlyá koronáztatta és Lombardia részére francia mintára 1805-ben egy zsandár ezredet szervezett.

Napoleon bukása után a bécsi kongresszus 1815-ben Lombardiát visszaadta Ausztriának, hol a már tíz éve működésben lévő és jól bevált zsandár ezredet Ausztria továbbra is megtartotta, csak a nevét és szolgálati nyelvét cserélte át németre.

A szerencsétlen kimenetelű 1848-49-es szabadságharc után, amikor Ferenc József császár a birodalom részére felállította a Zsandárságot, a lombardiai ezredet tekintette mintának. Az osztrák zsandár ezred felállítására vonatkozó bizottsági tárgyalásoknál a lombardiai zsandár ezred parancsnoka, vagy annak helyettese szakértőként mindig jelen volt, sőt a császári zsandárság első kiképzését is lombard tisztek és tiszthelyettesek irányították. Így ezen a kiképzésen keresztül a napoleoni eszme Erdélybe is eljutott, hol 1850-ben állították fel az osztrák zsandár ezredet.

Az 1867-es kiegyezés után Ferenc József a Magyarországon működő öt zsandár ezredet 1867 március 23-i rendeletével feloszlatta ugyan, de az erdélyi zsandárságot német szolgálati nyelvvel és bécsi alárendeltségével továbbra is meghagyta.

A magyar országgyűlés többszöri kérésére az erdélyi zsandár ezred 1876 március 27-vel a magyar kir. belügy és honvédelmi miniszter alárendeltségébe került, a hivatalos nyelve a magyar lett és nevét „Erdélyi Csendőrség”-re változtatták át.

Az Erdélyi Csendőrség parancsnoka Török Ferenc ezredes lett. Török ugyanis 1857-től 1869-ig az osztrák zsandárságnál szolgált, majd a m. kir. 24. háromszéki honvéd gyalogzászlóalj parancsnoka lett és innen került az Erdélyi Csendőrség élére.

Mikor 1881-ben a m. kir. Csendőrséget erdélyi mintára megszervezték, Török Ferencet bízták meg a csendőrkerületek felállításával, aki az Erdélyben szolgáló csendőr tiszteket és tiszthelyetteseket használta fel az első magyarországi csendőrök kiképzésére. Így a napoleoni eszme a lombardiai és osztrák zsandárságon keresztül Erdélybe is elkerült, hol azt később az Erdélyi Csendőrség is átvette, és így Török Ferenc segítségével a m. kir. Csendőrséghez is eljutott.

Dr. Szabolcsi Béla szds.

barátom amerikai otthonát. Nem beszélve vendégszeretetéről és a hajnalig tartó beszélgetéseinkről, hisz együtt kezdtük otthon s együtt küzdünk az emigrációban is.

Másnap utaznom kell, három napig tart az út s lejár a vakációm!

Autóbuszon távozom észak felé s másnap reggel elérem a Santa Fé vonalát. Hálókocsim a vonat utolsó kocsija. Talán azért, hogy sokáig élvezzem az alkonyt, nézzem a vörös nyugati eget, az emlékezés szemüvegén lássam mind azt a 160 csendőr bajtársamat, kikkel az elmúlt két hét alatt kezet szorítottam!

Chicagó, Lake Geneva, San Francisco, Los Angeles, Tucson! Mindenütt volt m. kir. csendőrök élnek, dolgoznak, bíznak! Bíznak a világ fordulatában, teljesítik emigráns kötelességeiket is fajtájukért, magyarságukért. Érdemes őértük dolgozni, érdemes pihenést is velük tölteni!

Robog a Santa Fé, füttye beharsog az amerikai éjszakába. Ott állok a vonat leghátsó ablakában, integetek Nektek kedves Bajtársaim, valamennyieteket látlok, sohase felejttem a sok élményt, melyet adtatok! A jó munka érzésével távozom, új csoportjaink és szórványaink alakultak a messzi amerikai nyugaton! Ismét erősödünk, ismét megnőtt szervezetünk! Köszönöm Nektek derék Bajtársaim!

Már a nagy csillagokat látom az amerikai égen s a sötétségbe belezúg ismét a Santa Fé kürtje! Jó éjszakát, Isten Veletek Bajtársak!

Kövendy Károly

A kaskastollas kalap

Kivonat a készülő csendőr történelem könyvből)

Amikor a cs. és kir. Zsandárságot Felix Schwarzenberg miniszterelnöksége alatt Bach Sándor belügyminiszter és Kempen János zsandár-felügyelő 1849-50-ben megszervezte, egy hegyes, csúcsban végződő, fényes sisakot rendszeresített számukra.¹ Ez a sisak teljesen katonai jellegű volt, ami nem is volt célszerű mert „a fénylő sisakos lovas zsandárok a pusztákon megjelenve nappal messziről elijesztették a betyárokat...”²

Az osztrák liberális párt nyomására 1860-ban a Zsandárság katonai jellegét erősen lecsökkentették és ezredeinek számát tizenkilencről tízre szállították le. Ezen átszervezéskor rendszeresítették a szolgálatban lévő zsandárok részére a katonai sisak helyett a polgáriasabb kakastollas kalapot.³

Mikor 1867-ben az osztrák zsandár ezredeket Magyarországon feloszlatták, az erdélyi 10. Zsandárezred kakastollas kalapjával és német szolgálati nyelvvel továbbra is helyén maradt.

Az Erdélyi Zsandárezred 1867 május 1-vel teljesen kivált a cs. és kir. közös hadügyminiszter fennhatósága alól és a m. kir. belügy és honvédelmi miniszter alárendeltségébe került. Ettől kezdve a zsandárezred neve m. kir. Erdélyi Csendőrség, szolgálati nyelve pedig a magyar lett, de tollas kalapját továbbra is megtartotta, melyre a gránát helyébe a magyar állam címerét tették.⁴

Innen vette át aztán a m. kir. Csendőrség a kakastollas kalapot.

Midőn 1880-ban a csendőrség öltözeti szabályzata tárgyalása folyt, Szende Béla akkori honvédelmi miniszter, egy nyakas magyar ember, aki haláláig hordta a magyar nadrágot s a hosszúszerű csizmát, sehogy sem akart megbarátkozni a „német” tollaskalappal s valami csárdás kalapot, árvalányhajjal kívánt volna behozni. Ekkor Török tábornok hozatott egy székelykalapot és egy olyan tollbokkrétát, amelyet a felvidéken még ma is hordanak a parasztleányok. Ezzel a bizonyítékkal el volt döntve a kakastollas kalap sorsa. Azóta sok kísérlet történt a tűzoltó sisakkal, díszes Hunyadi sisakokkal stb. felcserélni, de a kakastoll mindig diadalmaskodott.⁵

¹ Franz Neubauer, *Die Gendarmerie in Österreich 1849-1924* (Graz, Austria: Steiermärkische Landesdruckerei, 1925), 46. oldal.

² Hóman Bálint és Szekfű Gyula, *Magyar Történet* (Budapest: n.n., n.d.) V. kötet, 442. oldal.

³ Neubauer, *op. cit.*, 56. oldal.

⁴ Preszly Lóránt, *A m. kir. Csendőrség Története* (Budapest: Honvédelem Sajtóvállalat RT. Kiadása, 1920), 24. oldal.

⁵ Dr. Preszly Lóránd, *A Csendőrség Uttörői* (Budapest: Budapesti Hírlap Nyomdája, 1926), 9-10. oldalak.

Dr. Szabolcsi Béla szds.

Báró Apor Gábor követ ellopott táskája

Kivonat a „Katolikus Magyarok Vasárnapja”, 1969. április 6-i számából)

Szomorú szívvel olvastam kedves lapjukban, báró Apor Gábor volt vatikáni követ elhalálozását. Mivel 29 évvel ezelőtt báró Apor Gáborral, Magyarország volt vatikáni követével nekem is volt egy kicsi kapcsolat, a kapcsolat történetét leírtam:

A budapesti csendőr vasúti szárnyparancsnokság arról értesült, hogy 1940. október 17-én, a Budapest-Nagykanizsa között közlekedő trieszti gyors olasz kocsijából, báró Apor Gábor, akkori római magyar követ útibőröndjét ismeretlen tettes ellopta. A kár 2000 pengő.

Az ügy nyomozására több polgári és egyenruhás járőrt vezényeltek. A polgári-ruhás járőrök a puhatolást, az egyenruhások az adatgyűjtést végezték. Természetesen az őrs égett a vágytól, hogy a tettes minél előbb kézre kerüljön és ennek érdekében el is követett mindent.

Az volt a kérdés, hogy milyen módon követhették el a lopást? Két lehetőség kínálkozott: vagy jól öltözött ember a tettes, akinek az I. vagy II. osztályon való utazása nem feltűnő, vagy pedig olyan valaki, aki a kocsikat végig járja és kilesi az alkalmas pillanatot a lopás elkövetésére.

A nyomozás során a járőrök a budapesti államrendőrség révén tudomást szereztek arról, hogy a kérdéses eset már nem az első! De mivel a vonat, Budapest—Nagykanizsa között csak ritkán és másodpercekre

áll meg, a lopásokról a két főállomás között nem tudtak jelentést tenni, hanem csak Budapest déli pályaudvarán tették meg a feljelentést.

Olyan egyént kellett tehát keresnünk, aki gyorsvonaton szokott utazni és akinél nem feltűnő, ha egyik, vagy másik állomáson leszáll és nagyobb bőröndöt visz magával.

Az egyik járőr jelentette, hogy egy 20-21 év körüli, 165-168 cm. magas, barna fiatal ember gyakran érkezik Balatonszemerére gyorsvonaton. Az illetőt látásból ismerik. Úgy emlékeznek, hogy valamelyik vasúti állomáson van alkalmazva.

A kérdéses fiatalember kilétének megállapítása pár nap után sikerült is. Bizonyíték azonban nem állott rendelkezésre, ezért még nem lehetett ellene fellépni.

A lopások a nyomozás ideje alatt teljesen megszűntek.

A sorozatosan elloptott bőröndök egyikében egy, abban az időben ritka, angol gyártmányú rádiókészülék is volt. Azt a bőröndöt, amelyben a rádió volt, a tettes, az egyik vasúti hídnál, amelyet javítottak, a menetsebesség lecsökkentését kihasználva, kidobta az ablakon. A bőrönd azonban — és benne a rádió — megsérült, így a tettes nem tudta üzembe helyezni, ezért az egyik villanyszerelőhöz vitte. A szerelő azonnal értesítette az őrsöt arról, hogy egy idegen típusú rádiókészüléket vittek be hozzá javítás céljából. A kapott személyleírás a fent említett fiatalemberével azonosnak bizonyult. Az őrs ezt távbeszélőn közölte a vasúti őrssel azzal, hogy a gyanúsított elfogására járőrt vezényel.

A gyanúsított hat különböző vasúti lopást ismert be, amelyeket mind a trieszti gyorson követett el, alig másfél hónap alatt. A lopásokat — beismerése szerint — 1940 szeptember havában kezdte meg. Szántód—Köröshegy balatonmenti állomáson volt alkalmazva, mint MÁV-gyakornok. Két hetenként járt haza Balatonszentgyörgyre, szülei látogatására. Ezeket az utakat szabadjeggyel tette meg. 1940. szeptember 17-én állását otthagya, szabadjegye azonban a birtokában maradt, s ezzel gyakran beutazta a kérdéses vonal Balatonszentgyörgy—Balatonszemes közti részét. A vonatkísérő személyzet nem figyelt különösebben, mert úgy tudta, hogy a vasút alkalmazásában áll.

Ezeknek a lopásoknak egyik sértettje volt báró Apor Gábor, Magyarország vatikáni követe. Elismerése jeléül, a külügyminisztérium útján 400 lírát juttatott el a m. kir. csendőr nyomozó osztály parancsnokságához, a vasúti őrs jutalmazására. Ezt az összeget a nyomozó osztály parancsnoksága — a szolgálati utasítás 73. pontjának megfelelően — a csendőrségi jutalmazási alapnak szolgáltatta be.

P. J. főtörm.

Február 14-én udvarlaki őrségben a királyi várban

1969 évi csendőrnapi beszámoló

Sydney-i csoportunk (N.S.W. Ausztrália) méltó keretek közt, bensőséges ünnepléssel június 28-án (az ausztráliai tél közepén) tartotta a csendőrnapi ünnepséget a Forest Restaurant disztermében 300 főt meghaladó vendég és bajtárs részvételével. Az ünnepi beszédet Dr. Török Béla tb. csendőr mondta. (A beszédet teljes terjedelmében közli a Bajtársi Levél.) A díszvacsorán a csoportvezető: Dr. Jani István szds nyújtotta át a Szent László Társaság okleveleit és jelvényeit a sydneyi illetékeseknek vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vszds, rendi kormányzó nevében. Ugyancsak ő adta át a MKCSBK vezetőség elismerő okleveleit a helyi csendőr Bajtársaknak. A csendőrnapi vacsorán résztvettek a rk. és prot. egyházaink lelkipásztorai, a MHBK vezetője és a honvéd bajtársak képviselői, a helyi magyar sajtó képviselője és a Szabadságharcosok csoportja. Az est a legnagyobb erkölcsi és anyagi sikerrel végződött, a résztvevők lelkes hangulatban társalogtak záróráig. A helyi magyar lap, az „Ausztráliai Magyarság” februári száma közölte vitéz Tamáska Endre szds bajtársunk „Csendőrnapi Szibériában” c. cikkét, köszönet a szerkesztőnek: Csapó Endre honvéd fhdgy, csendőrbarát Bajtársunknak!

Adelaide-i csoportunk (Dél Ausztrália) tagjai február 23-án, vasárnap egésznapos családi kirándulás keretében ünnepelték a csendőrnapot, a főváros közelében fekvő hegyekbe hajtottak a kies fekvésű Loftia Parkba. A résztvevők kellemes, nyári időt töltöttek együtt. A csoportvezető méltatta a napot, a csendőr hősök és vértanúk áldozatát és megemlékezett a röviddel ezelőtt elhunyt vitéz Karsay Jenő alezredes bajtársunkról, a Bajtársi Levél alapítójáról és 17 éven át szerkesztőjéről. Örömeinek adott kifejezést, hogy a múlt évek ellenére — a keserves 25 esztendő — a helyi bajtársak nem csökkenő létszámmal jönnek össze a csendőrnapi ünnepségre és hogy a néhány évvel ezelőtt bevezetett családi kirándulások mennyire népszerűek. A csendőrnapi résztvevői egy szép nap emlékeivel tértek haza az esti órákban otthonaikba.

1969. március 2-án, a következő vasárnap a katolikus és református lelkipásztoraink szentbeszédek keretében emlékeznek meg a csendőrnapi, méltatták a névtelen csendőrt otthon szolgálatban és idekint az emigrációban.

Melbourne-i bajtársaink (Victoria, Ausztrália) február 15-én tartották a csendőrnapot a Magyar Házban a MHBK családi estje keretében. A leghosszabb asztalnál csendőr bajtársak ültek és örvendezvén a viszontlátásnak, vidáman poharazgattak. Az ünnepi beszédet a helyi csoportvezető: Antalffy Pál őrnagy bajtársunk mondotta, a beszéde végén humoros történeteket mesélt a csendőrség belső életéből, megemlékezve néhai felügyelőnk, vitéz Nemery Márton altbgy-ról is. A 160 fős résztvevő bajtársi kör igaz bajtársi lélekben szórakozott záróráig. A csoportvezető bajtárs komoly összeget gyűjtött ezalkalommal a MKCSBK központ céljaira, a BL-re és a segélyalapra.

Nyugatausztráliai csoportunk (Perth) az 1969 évi csendőrnapi bajtársi összejövetel keretében a csoportvezető lakásán ünnepelte meg. A csendőrözvegyek is jelen voltak. Templomainkban február 9-én az ev-református lelkész, február 16-án pedig a rk. plébános emlékezett meg a csendőrnapi szentbeszéd keretében és méltatták a volt m. kir. Csendőrség dicső multját. A csoportvezető és a bajtársak egy része résztvett mindkét Istentiszteleten.

Sao Paulói csoportunk (Brazília, Délamerika) 1969. február 16-án rendezte az ünnepi összejövetelt a Magyar Házban. Várhalmos György fő-törm, csoportvezető üdvözölte a megjelenteket és örömeit fejezte ki, hogy ünnepünkre eljöttek egyházaink papjai, a honvédség tagjai ilyen szép számmal. Dr. Kerényi Olaf rk. perjel-plébános mondott imát az

elesett és mártírhálált halt Csendőrök emlékezetére, majd vitéz Mohai Szabó Béla ref. lelkész ünnepi beszédében kitért a m.kir. Csendőrség kiváló békebeli és háborús szolgálataira. vitéz Almay Béla vk. ezredes a honvéd bajtársak nevében méltatta a napot, kiemelve a csendőrök helytállását a reménytelen helyzetben a végsőkig, ahol a túlerővel szemben a hősi helytállás példáit adták honvéd bajtársaik mellett. E két szervezet az emigrációban is egy, mint otthon volt a frontokon is, együtt küzdenek Magyarország felszabadulásáért. — „El fog jönni még az idő, mikor ennek a kiváló csendőr Testületnek, mely az ország és nemzet büszkesége volt, emlékét szobor fogja hirdetni a felszabadult Magyarországon!” —, mondotta vitéz Almay Béla vk. ezds. Tanos József csendőrbarát 2 saját szerzésű hazafias versét mondotta el a jelenlévők lelkesedésére. Végül vitéz Király Gyula ezredes, a MKCSBK örökös tb. vezetője mondott köszönetet a vendégeknek, hitet tett a hazafias szervezetek együttműködésére, mert egységben az erő Magyarorszáért. Bónis László honvéd szds-nak átadta a MKCSBK igazolványát és tiszteletbeli csendőrré avatta kézfogásával. Az egybegyűltek az esti órákig maradtak együtt barátságos beszélgetés keretében.

Valenciai csoportunk (Carabobo, Venezuela) 1969. március 2-án gyűlt össze a csendőrnapi megünnepségre. Délelőtt a Venezuelában elhunyt Dr. Zsoldos László szds lelkiüdvéért mondtak emlékmisét, ahol Pater Dömötör Ede megható szavakkal méltatta az elhunyt érdemeit és egyben megemlékezett a m. kir. Csendőrség Hőseiről és Mártírjairól is. A gyász-misén résztvett Dr. Zsoldos szds özvegye is, kit a csendőr bajtársak a mise után magukkal vittek a helyi csoport ünnepségeire. vitéz Raffai János őrm csoportvezető tartotta a megemlékező beszédet, majd közös ebéden vettek részt. Az özvegy és a bajtársak jó hangulatban töltötték együtt a napot. A csoportvezető bajtárs komoly összeget gyűjtött ezalkalommal a MKCSBK központ tájékoztató és segélyszolgálatára.

Santiago-i csoportunk (Santiago, Chile) Tóth Gyula fő-törm bajtársunk vendéglőjében tartotta a csendőrnapi napot 1969. február 14-én. Nyaralási idő lévén, csak öt bajtárs és csendőrbarát jelent meg és a köztisztvisletben álló „Tóth bácsi” elmondotta ünnepi beszédét, melyre komolyan felkészült.

Németországi bajtársaink több helyen tartottak csendőrnapi napot, miután erős szétszórtságban élnek, közös ünnepségre nem jut se idő, se pénz. A Feketeerdő környékén élők 1969. február 15-én gyűltek össze a csendőrnapi napra, ahol feleségeikkel együtt igen barátságos estét töltöttek az

egyik freiburgi vendéglőben rendezett ünnepi vacsorán. Derék bajtársaink csendőr levelezőlapon üdvözölték a kanadai MKCSBK központot.

A Hildesheim, Osterode, Frankfurt, München, Bódeni tó környékén élők saját kis társaságukban emlékeztek a nagy csendőr ünnepre.

Franciaországi bajtársaink (Tourcoing) 1969. február 15-én rendezték a csendőrnapot Bata József őrm lakásán, ahol megjelent az összes helyi csendőr és szép számmal jöttek csendőrbarátok is. Az ünnepség délután 4 órakor kezdődött és éjfélkor ért véget. A megjelenteket Bata József őrm, házigazda üdvözölte, majd Tóth József törm, terület és csoportvezető tartott ünnepi beszédet. Méltatta a csendőrnapi jelentőségét, elmondta a m. kir. Csendőrség multját és hitét fejezte ki a csendőrség feltámadását és jövőjét illetően. Majd ünnepélyes formák között átnyújtotta Bata József őrm-nek a MKCSBK vezetőség által küldött Csendőr Áldozatkészség Emléklapját. A bajtársak egyperces néma vigyázz állásban tisztelgtek a Hősök és Mártírok nagy emlékének, végül elénekelték a Hiszekegy-et. Ezután vacsorához ültek, melyet csendőr asszonyaink főztek a magyar konyha remekeiből. A csoport igen kellemes hangulatban töltötte az est hátralévő részét.

Ausztriai bajtársaink szintén megünnepelték a csendőrnapot mindenütt, ahol szétszórta élnek, kis baráti körükben emlékeztek a nagy ünnepünkre.

A *vorarlbergi bajtársak* kedves levelet küldtek, beszámoltak, hogy 1969. február 14-én este összejöttek, gondoltak a Testület dicső multjára, a nagy idők nagy és tragikus eseményeire. — „Felemelően szép ez a nap!” —, írták levelükben, az osztrák Alpok nyugati végéből. Egyben elismeréssel adóztak a MKCSBK vezetőség önzetlen és eredményes munkájáért s dicsérték a Bajtársi Levelet, melynek megérkezése ünnep számukra.

Utrechti bajtársaink (Hollandia) 1969. február 14-én özv. vitéz Karsay Jenőné lakásán gyűltek össze a csendőrnapi megünnepelésére, hol kedves, barátságos hangulatban civil jóbarátokkal együtt emlékeztek a Testület ünnepére. Ez volt vitéz Karsayné utolsó szereplése a nyilvánosság előtt, hat héttel később váratlanul elhunyt. Ura mellett 17 évig fogalmazta, majd gépelte, végül postázta a Bajtársi Levelet. Nehéz, áldozatos munkájukat a történelem őrzi meg.

Az utolsó csendőrnapi vitéz Karsayné képeslevelezőlapon köszöntötte a kanadai MKCSBK központot.

Angliai bajtársaink Londonban, 1969. február 15-én rendezték a csendőrnapi ünnepet a Mindszenty Otthonban. A vacsora 7 órakor kezdődött és az Otthon nagytermében tálalták fel. 14 csendőr tthts és 13 csendőrbarát, ill. hozzátartozó ült le az asztalhoz. A területvezető felkérésére az egybegyűltek angol szokáshoz híven Öfelsége II. Erzsébet, Nagybritannia királynőjét éltették. A pompás, magyaros vacsora alatt területvezetőnk ünnepi beszédet tartott, megemlékezett a hazai szép csendőrnapi ünnepokről, az összeomlást követően a Testület megszűntéről, a visszavonulás fizikai és lelki szenvedéseiről, emigrációnk elején a sok nélkülözésről, a nehezen indult kivándorlásokról, a MKCSBK és a Bajtársi Levél megalakulásáról, az önfegyelem szükségességéről, az emigráns csendőr szellem ujjaszületéséről, a csendőr egység megzavarásáról és az ezzel kapcsolatos küzdelmeinkről, de egyben hitet tett a MKCSBK által képviselt csendőr szellem örökkévalóságáról is. 22 éves emigráns szervezetünk állja a sarat és magasan az elsők között teljesíti kötelességeit Magyarország iránt. A bajtársak és a vendégek jó hangulatban töltötték az est hátralévő részét és lelkes hangulatban 23 angol fontot adományoztak a MKCSBK központ céljaira: a Bajtársi Levélre és a központi segélyalapra.

New Brunswicki bajtársaink (New Jersey, USA) 1969. március 1-én este tartották a csendőrnapi ünnepet a Teleki Pál Cserkészházban. Közel 100 csendőr bajtárs és barát jelent meg. Horváth Sándor zls, csoportvezető üdvözölte a megjelenteket, külön köszöntötte egyházaink két jelenlévő papját, majd kifejtette, hogy évek óta sok olyan barátunk jelenik meg a csendőrnapi ünnepokon, kik jobban ragaszkodnak e nap megünnepeléséhez, mint sok volt testületbeli bajtársunk. Kiss Gábor fhdgy mondotta az ünnepi beszédet, kitérve az emigráns csendőr feladataira és áldozatkészégi kötelességeire. Kiss Gábor egy nyilatkozatot nyújtott át a csoportvezetőnek, melyben két és fél hold földet ajánlott fel \$2.500 értékben egy csendőr otthon, vagy tanya céljaira. A felajánlást hatalmas taps jutalmazta.

Ezután Horváth Sándorné Kürthy Zsuzsa színművésznő szavalt a Hiszekegyet a tőle megszokott átérzéssel és hatással.

A finom magyaros vacsorát a cserkészszakmák főzték és a cserkészleányok szolgálták fel. Az imát Bertalan Imre ref. lelkész mondotta, a vacsora végén Páter Végváry Vazul imádkozott. A zenét Nagy Károly csendőrbarát hadnagy zenekara szolgáltatta, ki a csendőröket a Vereckei szoros harcaiban ismerte meg közelebbről. A szebbnél szebb régi nóták és táncslágerek visszavitték a jelenlévőket a régi szép idők felejthetetlen boldog Magyarországaiba.

A lelkes new-brunswicki bajtársak bethlehemi és philadelphiai résztvevőkkel együtt az est tiszta jövedelmét: \$98.62 összeget átutalták a MKCSBK kanadai központjába a Bajtársi Levél és központi adminisztráció céljaira. Egyben háromszáz dolláros haszonhoz juttatták a Magyar Cserkész Szövetséget is.

New Yorki szórványunk 1969. február 1-én tartott bajtársi kis körben csendőrnapot vitéz Serényi István tb. csendőr lakásán, ahol woodbridgei és new-yorki bajtársak jelentek meg. Az egybegyültek lelkesen emlegették a régi csendőrnapiakat. Serényi István külön kiemelte és élete egyik legszebb emlékének nevezte az 1968-as torontói csendőrnapiat, hol ő is résztvett és szívébe zárta a torontói bajtársakat. Erre emlékezve telefonon felhívta a torontói MKCSBK központot és a new-yorki bajtársak üdvözlését tolmácsolta, majd lelkes szavakkal kiáltotta: — „A Vitézi Rend és a m. kir. Csenedőrség szelleme örök!”

Courtlandi csoportunk (N.Y. USA) a csendőrnapi ünnepséget 1969. március 9-én rendezte az épülőfélben lévő új lovas örsön, Pekáry István fhdgy festői lankás hegyoldalon fekvő farmján. A környékbeli bajtársak és hozzátartozók 8-an gyültek össze. A lovas örsparancsnok éppen a csendőrnapi, február 14-ére hozta tető alá az új istállót és saját lakását. Bútorok hiányában „two by four” gerendákra pakolták az ünnepi ebédet és az itókát. Kiss Gábor fhdgy, csoportvezető tartotta az ünnepi beszédet s egyben felavatta az emigráns m. kir. Csenedőrség legújabb örsét. A hideg, de szép napsütéses délután a csoport tagjai jókedvűen, igaz bajtársi hangulatban töltötték az időt. Új csoportvezető választásra is sor került, titkos szavazással vitéz Szent József örm. bajtársunkat választották meg. Az öt ló, mely Pekáry István fhdgy új lovasiskolája alapját képezi, ünnepi abrakot és dupla finom szénát kapott ez alkalomra. Az új csoportvezető biztosította a jelenlévőket, hogy a régi hűséges szellemben viszi tovább a csoport ügyeit, egyben kísérletet tesznek arra is, hogy a MKCSBK és a clevelandi Csenedőrség Család közt elsimítsák kiéleződött ellentéteket.

Chicagói csoportunk (Illinois, USA) 1969. február 15-én tartotta az ünnepi csendőrnapi Torma Vince örm bajtársunk lakásán. A csoport összes tagja jelen volt hozzátartozóikkal. A szép tágas ház szinte kicsinek bizonyult. Jegenyés Pál főtörm. csoportvezető üdvözölte a megjelenteket, megemlékezett a Testület 11.000 hősi halottjáról és 5.000 mártírjáról, kik hősi áldozatukkal nemcsak szülőhazánkat, hanem Nyugatot is védték a modern tatárjárás idején. A multból mi csenedőrok át-

mentettük az erkölcsi értékeket, így a m. kir. Csenedőrség hagyományait ápolni erkölcsi kötelességünk. Egy perces vigyázz állással tisztélegtek dicső emléküknél! Jegenyés Pálné elszavalta ez alkalomra írott saját versét igen nagy sikerrel. Horváth László főtörm asztali áldást mondott, egyben megható szavakkal emlékezett a néhány héttel ezelőtt elhunyt Sipos Lajos törm bajtársunkra. Vacsora közben Papp István örm szavalta el saját versét, amit a kommunista börtöncellában írt, a verset nagy taps jutalmazta. Jegenyés Pál tolmácsolta a MKCSBK központ és Andróczi Ferenc M.Sc. örm csendőrnapi üdvözléseit. Végül a csoportvezető elszavalta a híres Alföldi verset: „Csak a gyökér kitartson”, hozzáfűzve, hogy az a gyökér, mely bennünket szülőhazánkhoz köt, so-hase korhadhat el. A csoportvezető választáson lelkes hangulatban ismét Jegenyés Pál főtörm-t választották meg. A csoport tagjai igaz bajtársi és családi hangulatban szórakoztak a késő éjjeli órákig, mindenkinek ölesett kikapcsolódni a hajsolt hétköznapok egyhangúságából.

Milwaukeei csoportunk tagjai (Wisconsin, USA) 1969. április 12-én rendezték csendőrnapijukat bál keretében. Az est első fele disznótoros vacsora, a második része szórakozás volt. Az első részben emlékezés történt, Oberding Tibor g. fhdgy mondotta az ünnepi beszédet, Eszes Mátyás tb. fhdgy ismertette a m. kir. Csenedőrség multját. A vacsora alkalmával bajtársaink Eszes Mátyás pc. fhdgy-ot tb. csenedőrré avatták és átadták neki a MKCSBK vezetőség elismerő oklevelét.

Az ünnepi estet Fogarasi József alhdgy szervezte, a munka orosz-lán-részt Lombvári Ferenc törm végezte, de kiválóan segítettek Wágner Ede, Jakab Miklós és Varga Sándor csenedőrbárátok. A bajtársak minden alkalommal Hoffer Balázné izletes főztjét fogyasztották, a felszolgálásban a csendőr asszonyok vették ki részüket. Az ünnepi vacsorát követő bált remek hangulat jellemezte, mely reggel 4 órakor ért véget. Fogarasi csoportvezető akkor zárta be az ajtókat. Az est kiváló tiszta vedelemmel, \$200-on felül végződött, melyet a bajtársak a hazai segélyezés céljaira és a Bajtársi Levélre fordítottak.

Pittsburgi csoportunk tagjai (Pennsylvania, USA) kis bajtársi körben ünnepelték a csendőrnapi 1969. február 15-én. A csoportvezető: vitéz Tamáska Endre szds évről-évre csenedőrnapi cikket helyezett el a „Pittsburgi Magyarság” c. kiváló nemzeti szellemű lapban a MKCSBK jelvénye és a csenedőrmártírok szobrának rajza alatt. Ezévi cikke is a csenedőrség igaz szellemét tükrözte a szovjet hadifogságban.

Calgary-i csoportunk (Alberta, Kanada) 1969. február 22-én rendezte a csendőrnapot a Wales Hotel különtermében, hol az összes csendőr bajtárs megjelent hozzátartozóikkal. A csoport vendégei voltak a csendőr özvegyek és a csendőr ifjuság. Az ünnepi beszédet Fülöpp József tb. őrnagy tartotta igen nagy sikerrel. A csendőr ünnepen résztvettek a magyar egyházak lelkipásztorai és a MHBK képviselői is. Zöld János csendőrbarát zongoraművész kiváló számokkal szórakoztatta a megjelenteket. Az est kiváló családi hangulatban zajlott le.

A csendőrnapot megelőzően, február 15-én a déli istentisztelet után a calgaryi bajtársak megkoszorúzták az elhunyt csendőr Bajtársak sírjait.

British-columbiai csoportunk (Victoria, Kanada) 1969. február 14-én gyűlt össze a csendőrnapi megemlékezésére a csoportvezető lakásán. Csendben elbeszélgettek a nagy múlt idejéről, idézgették az emlékeket, áldoztak az elhunyt seregének s hitet tettek a szebb jövő reményében. A MKCSBK központ segélyügyi céljaira és a Bajtársi Levélre ismét nagy összeget folyósítottak.

Antal Mihály tb. szakv bajtársunk a nagy távolság miatt a havasokban lévő házában imádkozott a Hősökért, emlékezett járásörmester Édesapjára és egyedül 1 perces néma vigyázz állásban hódolt dicső emléküknél.

Vancouveri bajtársaink kis köre ugyancsak összejött e napon emlékezni.

Edmontoni csoportunk (Alberta, Kanada) szintén készült a csendőrnapi ünnepségekre. Néhány nappal a csendőrnapi előtt a csoportvezető megcsuszott a festőlétrán, leesett és lábát törte. Gipszberakott lábbal bajtársi körben adta át a MKCSBK vezetőség elismerő oklevelét Noel Péter okl. mérnök, tb. csendőrnek, ki az edmontoni Zrinyi katonarádió hullámhosszán 1969. március 22-i adásában ismét a legmeghatóbb szavakkal hódolt a m. kir. Csendőrség eszméjének. Az adásról készült hangszalagot elküldte a MKCSBK központnak, melyet lejátszunk a torontói csendőrnapi vacsorán. A nagylétszámú Bagoly Család helyi körben ünnepelte a csendőrnapi és virágot vittek a családfő: Bagoly András alhdgy sírjára.

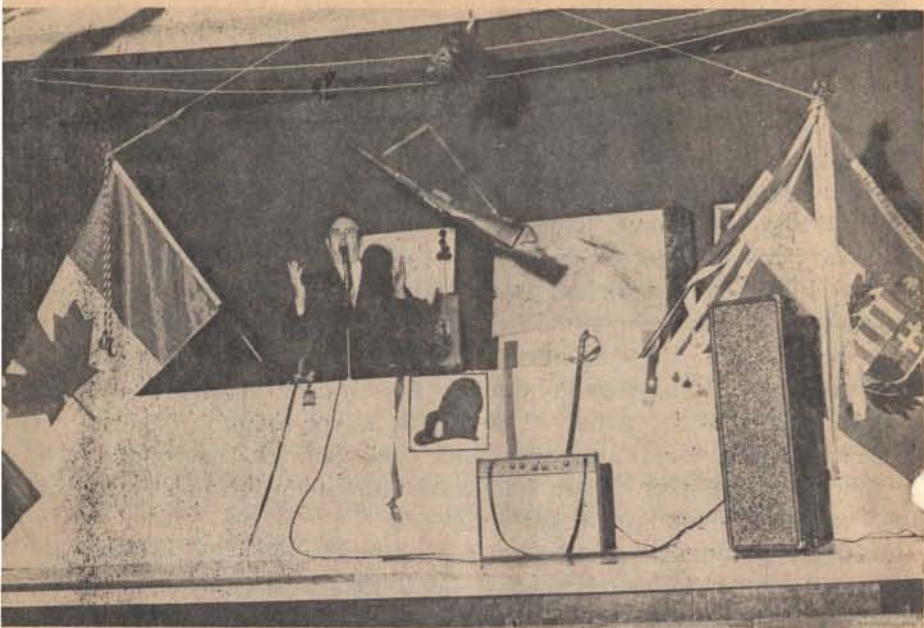
Montreáli csoportunk (Quebec, Kanada) 1969. február 22-én rendezte a csendőrnapi ünnepséget a helyi magyar rk. templom gyönyörű kultúrtermében. A termet megtöltötte a bajtársak, hozzátartozók, csendőrbarátok, honvéd bajtársak sokasága.

Bajtársaink és csendőr asszonyaink mindent belevetettek, hogy sikert érjenek el, ez 100%-ban sikerült! Rég nem látott bajtársak, messzi földről érkezők okoztak meglepetést, megjelent köztük a MKCSBK vezetőség ügyvezető elnöke Torontóból, ki az ünnepi beszédet mondotta. Ismertette a MKCSBK központ hármass feladatát, az emigráns csendőrség nyilvántartását, bajtársaink tájékoztatását és a rászoruló idős, beteg, rokkant, főleg hazai bajtársaink segélyezését, csendőr özvegyeiről és árváinkról való gondoskodást. Üdvözölte a halottnak hitt és 25 év után körünkben megjelent azon százados Bajtársunkat, ki a legfőbb öre volt a magyar közbiztonságnak, aki tehetségével, rendkívüli tudásával biztosította, hogy az ország területén nem volt kiderítetlen bűncselekmény. A rk. egyház gondnokát: Spalovszky Mihályt a helyi bajtársak bizalmából tb. csendőrré avatta. A műsor további részében csendőrgyermekeink szavaltak, bajtársaink énekszámokkal szórakoztatták a megjelenteket. A gyönyörűen feldíszített teremben hazai csendőr emlékek emelték a hangulatot a késői záróráig.

Másnap, ugyancsak a templom kis különtermében gyűlést tartott a montreáli csoport teljes létszámmal, hol a közakarát ismét Szabó Sándor törm bajtársat erősítette meg a csoportvezetői poszton. A kiválóan sikerült csendőrnapi tisztja jövedelmét átadták az ügyvezető elnöknek a MKCSBK központ céljaira. (\$165.00)

Montreáli csendőrnapi

A feldiszipített montreáli színpad

Régi bajtársak 25 év után találkoznak!

Hamiltoni csoportunk (Ontario, Kanada) 1968. december 21-én rendezett Karácsonyestjén hódolt a csendőrnapi eszméjének is. Kerekes Albert őrm lakásán gyűltek össze a bajtársak hozzátartozóikkal, megjelent a vezetőség ügyvezető elnöke is Torontóból, ott volt Antalóczy Imre, a Liszt Ferenc kórus karnagya és Végh Klára ének és zongoraművésznő, a Liszt Ferenc kórus alapítója. Gérus István őrm, a ref. egyház gondnoka a Karácsony jelentőségét méltatta a bibliából vett idézetekkel. Enyedy László főtörm, a MKCSBK vezetőség alelnöke „Karácsony” c. versét szavalta el. Ezután az ügyvezető elnök mondott ünnepi beszédet, beszámolt világviszonylatban csoportjaink munkájáról és erőfeszítéseiről, a helyi bajtársakat is összetartásra és a közösség fejlesztésére buzdította. Jaczenkó Imre csendőrbárát, a helyi rk. egyházközség világi elnöke fejtette ki ezután, hogy másfélévtizedes tapasztalata alapján kijelentheti, a csendőrök mindenütt ott látja küzdeni, ahol magyar ügyről van szó. Kérdést intézett az ügyvezető elnökhöz, hogy honnan meríti vezetői munkájához azt a sok energiát? A válasz rövid volt: „Erdély szülöttje vagyok, három éves voltam, mikor a bevonuló románok kiűldözték az ősi földről a háborút járt, vitéz édesapámat és családját. Őseim papok és tanítók voltak a színmagyar kis székely falvakban. A végvárak katonái a lét és nemlét küzdelmében a magyarság fennmaradásáért sokkal többet kellett tegyenek, mint a haza többi szerencsésebb területei. Ezt az örökséget nálam növelte a m.kir. Csendőrségnél töltött idő és csendőr fiaim félistenhez hasonló küzdelme a szovjet ellen. Míg élek, az ő emlékükre Magyarországiért dolgozom!”

Ezután Dzvigola János őrm, 44 éve Kanadában élő öreg bajtársunk mesélt érdekes epizódokat az 1918-19-es eseményekről, mikor Kun Béla és Szamuely Tibor vörös bandái irtották a magyart, az akkori idők veszélyes csendőri szolgálatát elevenítette fel személyes élményeiből, míg a győzelmes nemzeti eszme el nem söpörte a vörös patkányok uralmát.

A beszédek közt változatos egyházi énekek és magyar nóták emelték hangulatot, jelenlévő énekművészeink jártak elő jó példával.

Végül a csoportvezető: Seregélyes Márton főtörm mondott köszönetet a Kerekes házaspárnak a kitűnő vacsoráért és az ünnepi este megrendezéséért. Az est tiszta jövedelmét a csoport a központi segélyalapra ajánlotta fel (\$45.00).

A niagaravidéki csoportunk (Ontario, Kanada) 1969. március 1-én rendezte a csendőrnapi napot a wellandi Magyar Önképzőkör termeiben dísznótoros vacsorával. A hatalmas környék összes csendőr bajtársa megjelent hozzátartozóival, de ott voltak honvéd bajtársaink és a csendőrbárátok is szép számmal. Az ünnepi beszédet az ügyvezető elnök mon-

dotta, a csendőremigráció kötelességéről és a MKCSBK központ munkájáról tartott ismertetést. Majd átadta az emigráns csendőr nevében a régi magyar, Körmöcbányán vert 10 koronás aranyat két érettségizett csendőr leányunknak: Lukács Sylviának és Kiss Erzsébetnek. Ezután táncra perdült a vendégsereg s záróráig rőtta a gyors magyar csárdást, a csapos alig győzte a kiszolgálást... Niagaravidéki bajtársaink ismét kiváló munkát végeztek, élükön Körmendy János őrm, csoportvezetővel.

Torontói csoportunk (Ontario, Kanada) 1969. február 1-én rendezte a hagyományos csendőrbálját teljes sikerrel az Árpádházi Szent Erzsébet rk. templom két különtermében. Telt ház ült a feldiszipített terem fehér asztalainál, mikor a csoportvezető, Dr. Szalontai Sándor g. fhdgy üdvözölte a megjelenteket. Az estét műsor vezette be, mőkázás, szavالاتok, végül a torontói Liszt Ferenc kórus festői egyenruhában énekszámokat adott elő Antalóczy Imre karnagy vezényletével.

Vendégeink közt ott láttuk vitéz Thassy Plávészky Ferenc alez bajtársunkat zsinóros magyar ruhában, kitüntetéseiivel Ottawából, Kish Károly USA századost családjával Indianapolishól s sok csendőr bajtársat messzi földről. A bálon Erdélyi Barna cigányzenekara és egy

Február 14 a budapesti csendőr laktanyában

modern tánczenekar muzsikált, a kiváló szervezés, kitűnő italok és tőkéletes rend jellemezte a bált, az ételeket, süteményeket a következő csendőr asszonyok és barátaink hozták önzetlenül: Fehérváry Ferencné, Rákóczi Jánosné, Podonyi Istvánné, Kiss Károlyné, Feke Lászlóné, Szabó Jánosné, vitéz Hollósi Lajosné, Karacs Lászlóné, Fényes Lászlóné, Peterdy Mihályné, Killer Róza. Hálás köszönetünk Nekik! A csoportvezető és kiváló gárdája által rendezett csendőrbál \$1.300 tiszta hasznót hozott a torontói csoportnak, melyet hagyományaihoz híven a magyarság közcéljaira és a MKCSBK központ javára fordítottak.

Ugyancsak a torontói csoport 1969. február 15-én rendezte a torontói „Csárda” vendéglő emeleti termében a hagyományos csendőrnapi ünnepi vacsorát. A terem korlátolt befogadóképessége 80 fő volt, előre éreztük, hogy baj lesz! Kb. 50-60 bajtársat és csendőrbarátot kellett elküldeni a rendezőségnek hely hiánya miatt. A csendőr emlékekkel gyönyörűen berendezett magyar teremben a jávorszarvas vadas vacsora és csirke sült elfogyasztása után a csoportvezető üdvözölte a vendégeket és bajtársainkat, majd felkérte Bodnár Gábort a Magyar Cserkész Szövetség ügy-

Bodnár Gábor tb. hadapród őrmester a Budapest vendéglőben, ünnepi szónokunk.

Főasztal vendégei a torontói csendőr vacsorán.

Főasztal vendégei a torontói csendőr vacsorán.

vezető elnökét ünnepi beszéde elmondására. Bodnár Gábor elmondta közvetlen élményei alapján a csendőrrel kialakult véleményét, a gyermekkori cserkészidőktől az összeomlásig a háború vérzivataros esztendein keresztül hogyan látta a csendőrt szolgálatban, a magyar föld biztonságának öreként, hogy látta a csendőrt rohamsisakkal a szovjet harc téren, majd a vég közeledtekor a Rába folyó védelmében, az összeomláskor Bajorországban. Egyéni élményei megvilágították a magyar csendőr nemes alakját. Majd kitért az emigráns időkre is, mikor a cserkészmunka indult a nincstelenségben és reménytelenségben. A csendőr bajtársak mindig támogatták, első körleveleit csendőr írógépen írta, az első vezetői csendőrök voltak s azóta is, a Magyar Cserkész Szövetség számtalan anyagi és erkölcsi segítséget könyvelhet el az emigráns csendőröktől. Ezután a MKCSBK vezetőség elnöke: Kovács Ferenc őrnagy átadta Bodnár Gábornak a tb. csendőri avatási okmányt, az Elismerő Oklevelet és a MKCSBK jelvényét. Ezt a jelenetet tapsvihar kísérte, mely a magyar emigráció egyik legkiválóbb emberének: Bodnár Gábor tb. hdp. őrmesternek szólt!

Palotay István színművész hatalmas erővel hazafias verseket szavalt. Az ügyvezető elnök vadászjelvényeket nyújtott át (havasi gyopár) a torontói csendőr vadászcsoporthoz alapítóinak. Az ünnepi közönség záróráig kiválóan szórakozott.

Ezen a csendőr vacsorán külön köszöntöttük a Sudburyből megjelent Nagy György őrm bajtársunkat és feleségét, valamint a West Lorne-ből érkezett Soós Péter őrm bajtársunkat is. Egyben levetítettük a Magyarországról szóló francianyelvű propagandafilmét is Jákó Miklós csendőrbarátunk segítségével. A film végigment a magyar történelmen s sokunk szívében keserű sebeket tört fel!

A csendőrnapi ünnepségekkel egyidőben a nemzeti magyar sajtó megtehető csendőrbarát írásokat közölt, ezek: Rev. Dr. Szépe László a Katolikus Magyarok Vasárnapjában hódolt a csendőreszménynek híres jellemadatunk alatt: híven, becsülettel, vitézül! A kaliforniai Nemzetvédelmi Tájékoztató Görgényi Géza tollából „Emlékezzünk a kakastollasokról” címen közölt egy kedves ismertetőt. A torontói Független Magyarország c. lap az ügyvezető elnök életét és munkáját állította példának. A Pittsburgi Magyarság és a Hadak Útján szintén megemlékezett a m.kir. Csendőrség nagy ünnepéről.

Csendőrnapi voltak még Clevelandban és Detroitban, valamint Buenos Airesben is. A MKCSBK vezetőség nyugodt lélekkel szűrhetette le a tapasztalatokat, hogy a csendőr emigráció az összeomlás 25-ik évében is él, dolgozik, küzd a hagyományokért, nagymultú Testületünk szelleme, a csendőr lélek még akkor is élni fog, ha életünket emigrációban is fejezzük be.

A fővadász a torontói csendőrnapi vacsorán. (Bagó őrm.)

Torontói csendőrnapi vacsora

HIVEN — BECSULETTEL — VITÉZÜL

MINDHALÁLIG!

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!*

Ámen.